

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nr. 20/ 5541 /D.M.A.
DATA 03.03.2011

APROB
E. BOC
PRIM – MINISTRU
EMIL BOC

MEMORANDUM

De la: Ioan-Nelu BOTIȘ
Ministrul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Avizat de: Gheorghe IALOMIȚIANU
Ministrul Finanțelor Publice *[Signature]*

MINISTRU
MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
[Signature]

Tema: Strategia privind reforma în domeniul asistenței sociale

CADRUL LEGISLATIV: Organizarea și funcționarea sistemului național de asistență socială sunt guvernate de Legea – cadru nr. 47/2006 și de legile speciale în ceea ce privește protecția copilului, a persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, victimelor violenței în familie, etc. Astfel, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, împreună cu instituțiile din subordine, elaborează politici publice în domeniu, administrează și coordonează sistemul național de asistență socială, promovează drepturile familiei, copilului, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și oricărei alte persoane aflate în nevoie și susține financiar și tehnic programele de asistență socială destinate acestora.

Rezumat

Asistența socială este ultima plasă de siguranță a sistemului de protecție socială și are drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natură economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru a se integra social. Accesul la prestații (transferuri bănești) și servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale și de reducere a excluziei sociale. În România, marea majoritate a cheltuielilor de asistență socială finanțează prestațiile sociale. Prezenta Strategie se focalizează pe prestațiile sociale administrate de MMFPS, identifică un set de probleme și propune măsuri de corectare a acestora în perioada 2011-2013.

La sfârșitul anului 2010, sistemul de prestații sociale cuprinde un număr de 14 tipuri de prestații sociale administrate de MMFPS (prezentate în Anexa 1). La acestea se adaugă o serie de drepturi de asistență socială gestionate de autoritățile administrației publice locale, dintre care menționăm venitul minim garantat. Dintre acestea, Strategia se concentrează asupra unui număr de 7 prestații majore, în raport cu volumul cheltuielilor și/sau al numărului de beneficiari: alocația de stat pentru copii; indemnizația de creștere a copilului; alocațiile pentru susținerea familiilor cu venituri mici; ajutoarele pentru încălzirea locuinței; ajutoarele sociale pentru asigurarea venitului minim garantat; indemnizațiile lunare și bugetul personal complementar pentru persoanele cu handicap.

Evoluția prestațiilor sociale gestionate de MMFPS în perioada 2005 – 2010 se regăsește în Anexa 2.

Prezenta strategie are în vedere eficientizarea sistemului de prestații sociale gestionate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, eliminându-se astfel problemele identificate în sistemul actual, și anume:

- Costul fiscal ridicat: cheltuielile cu prestațiile sociale ale MMFPS și ale autorităților administrației publice locale au crescut de la 1,4% din PIB în 2005 la 2,86% în 2010, inclusiv pensiile sociale și alte beneficii, fără ca această creștere să conducă la o îmbunătățire vizibilă a indicatorilor care măsoară calitatea vieții;
- Deteriorarea distribuției echitabile și a ponderii sumelor care ajung la familiile cu venituri mici¹, de la circa 48% în 2005 la 43% în 2009;
- Gradul ridicat de fragmentare și complexitate care mărește artificial costurile de acces pentru beneficiari, cheltuielile mari de administrare ale sistemului, nivelul erorilor și al fraudelor; astfel, nivelul iregularităților în programele de ajutor social și alocații pentru persoanele cu handicap, în anul 2010, a fost de 12% și respectiv 14%;
- Un nivel de dependență ridicat care reduce oferta agregată de muncă; din cei aproximativ 11 milioane adulți cu vârstă și apti de muncă din familiile beneficiare de prestații sociale, 20%, respectiv 2,2 milioane persoane nu muncesc, nu sunt cuprinși în sistemul educațional sau de pregătire profesională.

Problemele prezentate au apărut datorită modului ad-hoc în care s-a extins sistemul de prestații sociale, fără o strategie coerentă, fără o coordonare și corelare cu serviciile sociale și alte măsuri active și, mai ales, fără o orientare bazată pe rezultate.

Pentru corectarea acestor probleme, Strategia propune un set de obiective specifice și măsuri care vor conduce la următoarele rezultate principale:

- economii fiscale estimate la circa 0,78% din PIB la nivelul anului 2013;
- creșterea ponderii cheltuielilor cu prestațiile sociale pentru primele decile, care ajung la circa 50% din totalul acestora, cu alte cuvinte, focalizarea prestațiilor sociale asupra persoanelor cu cele mai reduse venituri;
- reducerea costurilor de acces la prestațiile sociale ale beneficiarilor cu circa 20%, prin armonizarea și simplificarea procedurilor de cerere și recertificare;

¹ În accepțiunea acestei strategii, familiile cu venituri mici reprezintă 20% din totalul populației ale căror venituri per capita, în absența prestațiilor sociale, sunt cele mai mici.

- economii bugetare, prin reducerea erorilor și fraudei din sistemul prestațiilor sociale de circa 0,1% din PIB anual;
- reducerea numărului de persoane cu vârsta și apte de muncă care depind de sistemul de asistență socială cu cel puțin 100.000 persoane (estimare preliminară);
- reducerea numărului de prestații sociale administrate de MMFPS de la 14 la mai puține, prin consolidarea prestațiilor pentru familiile cu venituri mici într-un singur program reprezentat de venitul minim de inserție, precum și prin consolidarea plăților către persoanele cu handicap.

Principalele măsuri de corecție prevăzute în strategie includ:

- țintirea programelor destinate familiilor cu venituri mici (ajutor social, alocații familiale, ajutoare de căldură) către familiile din prima chintilă;
- armonizarea criteriilor de eligibilitate pentru programele destinate familiilor cu venituri mici;
- consolidarea acestor programe într-un singur program, denumit orientativ venit minim de inserție, la nivelul anului 2013;
- co-responsabilizarea beneficiarilor venitului minim de inserție, prin condiționarea acordării beneficiilor de participarea și rezultatele școlare ale copiilor și de căutarea activă a unui loc de muncă în cazul părinților;
- reducerea costului și a perioadei de acordare a indemnizației de creștere a copilului;
- consolidarea plăților pentru persoanele cu disabilități într-o singură prestație, și introducerea testării veniturilor pentru beneficiarii din familiile înstărite;
- efectuarea de verificări (inspecții) în toate programele de asistență socială care au un risc ridicat de eroare sau fraudă (ajutorul social; alocațiile familiale; ajutoarele de căldură; alocațiile pentru persoane cu handicap; indemnizația de creștere a copilului);
- creșterea efectivității activității de inspecție socială, prin introducerea profilării clienților, a unui sistem de sesizări a iregularităților și a unei politici de sancțiuni eficiente;
- dezvoltarea unui sistem de management al informației integrat, utilizat atât pentru plata prestațiilor sociale, a detectării cazurilor suspecte de erori sau fraudă prin verificarea încrucișată a informației din bazele de date publice, cât și pentru susținerea unui model de management bazat pe rezultate;
- interconectarea sistemelor de baze de date referitoare la beneficiarii de drepturi sociale și cu alte surse de date relevante (bazele de date ale Casei de Pensii, Agenției de Ocupare și Formare Profesională, Registrului civil, ANAF);
- creșterea capacității de analiză, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare a MMFPS.

Tabelul 1 de mai jos prezintă schematic situația sistemului de protecție socială la finele anului 2010 și estimarea situației pentru anul 2013, rezultată în urma programului de reformă.

Tabel 1. Sistemul de prestații sociale în 2010 și 2013 (înainte și după reformă)

I. PRESTAȚII SOCIALE administrate de MMFPS în 2010 (% din cheltuielile cu asistența socială)		PRESTAȚII SOCIALE "DUPĂ" APLICAREA REFORMELOR (2013)
POLITICI FAMILIALE	ALOCAȚIA DE STAT PENTRU COPII (ASC)	ALOCAȚIA DE STAT PENTRU COPII (ASC)
	INDEMNIZAȚIE CREȘTERE COPIL (până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani/3 ani copil handicap)	MODIFICAREA INDEMNIZAȚIEI PENTRU CREȘTEREA COPILULUI (din 2011)
SPUIJIN FAMILII CU VENITURI REDUSE	ALOCAȚIA FAMILIALĂ COMPLEMENTARĂ (AC)	VENITUL MINIM DE INSERTIE Program consolidat pentru gospodăriile cu venituri reduse
	ALOCAȚIA MONOPARENTALĂ (AM)	
	VENITUL MINIM GARANTAT (VMG)	
	AJUTOARE DE ÎNCĂLZIRE (AÎ)	
PERSOANE CU HANDICAP	INDEMNIZAȚIE PERSOANE CU HANDICAP (PH)	INDEMNIZAȚIE PERSOANE CU HANDICAP (PH) Consolidarea prestațiilor pentru persoane cu handicap într-una singură; armonizarea criteriilor de evaluare și încadrare în grad de handicap și cadru instituțional unificat cu pensiile de invaliditate
	BUGET COMPLEMENTAR PERSOANE CU HANDICAP (BC)	
	ALTE BENEFICII PLĂTITE PERSOANELOR CU HANDICAP	
Total I	1,77% din PIB	1,41% din PIB
II. PENSII SOCIALE ȘI ALTE BENEFICII ÎN 2010		PENSII SOCIALE ȘI ALTE BENEFICII (2013)
Total II	1,08% din PIB	0,67% din PIB
Total I + II	2,86% din PIB	2,08% din PIB (SCĂDERE cu 0,78%)

STRATEGIA PRIVIND REFORMA ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE DIN ROMÂNIA, 2011-2013

Misiunea Sistemului național de asistență socială din România și Scopul Strategiei 6

Capitolul I: Principalele probleme ale sistemului de asistență socială din România și soluții.....7

Capitolul II: Planul Strategic în domeniul asistenței sociale 12

II.1: Obiectivele Strategiei și Indicatorii de rezultate 12

II.2: Evoluția efortului bugetar pentru finanțarea prestațiilor sociale 14

II.3: Resursele (inputurile) necesare pentru implementarea strategiei 17

Anexe

1. Prestații sociale plătite din fondurile MMFPS - Cuantumuri și criterii de eligibilitate ... 20

2. Evoluția prestațiilor sociale ale MMFPS, 2005 - 2010..... 24

3. Distribuția beneficiilor (Acuratețea focalizării) la nivelul anului 2009 25

4. Combaterea Erorilor, Fraudei și Corupției din sistemul de prestații sociale 26

5. Istoricul asistenței sociale în România 32

6. Principii ale sistemului de asistență socială 34

Misiunea Sistemului național de asistență socială din România și Scopul Strategiei

Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. Sistemul de asistență socială este non-contributiv fiind susținut din bugetul de stat și bugetele locale.

Misiunea sa este aceea ca, prin serviciile sociale și beneficiile sociale acordate, să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/sau comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și pentru creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Scopul Strategiei naționale privind reforma sistemului de asistență socială a României 2011-2013. Crearea unui sistem de asistență socială sustenabil, echilibrat, bazat pe principiile justiției sociale, care promovează incluziunea socială prin măsuri active. Pentru perioada 2011-2013, măsurile de modernizare a sistemului de asistență socială vor contribui la atingerea următoarelor obiective: (i) reducerea sărăciei, până în 2013, cel puțin în cadrul primelor două decile a populației; (ii) promovarea muncii ca cea mai bună formă de protecție pentru cei care pot munci, în paralel cu protecția veniturilor persoanelor și familiilor cu venituri mici; (iii) îmbunătățirea măsurilor de dezvoltare de oportunități egale pentru persoanele cu handicap; (iv) acordarea prestațiilor și serviciilor sociale numai celor îndreptățiți, prin limitarea nivelului erorilor sau a fraudelor.

Capitolul I: Asistența socială în România: principalele probleme și soluții identificate

În anul 2008, Unitatea Centrală de Audit Public Intern de la nivelul M.F.P. a realizat o misiune de evaluare a sistemului de evidență și control a **drepturilor de natură socială** acordate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondului național unic de asigurări de sănătate și de la bugetele locale.

Prin acest raport au fost identificate un număr de 202 drepturi de natură socială cuprinzând:

→ Prestații sociale: **alocații familiale, ajutoare sociale, indemnizații și facilități așa cum sunt definite prin Legea nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială.**

În Anexa 1 sunt prezentate principalele prestații de asistență socială gestionate în anul 2010 de MMFPS, cu cuantumuri și criterii de eligibilitate.

În Anexa 2 sunt prezentate în evoluție prestațiile sociale plătite de MMFPS în perioada 2005 – 2010.

- Drepturi reparatorii pentru IOVR, eroii Revoluției, persoane persecutate politic de regimul comunist: **definite ca indemnizații cu caracter reparatoriu în Legea nr.47/2006.**
- Drepturi de asigurări sociale (pensii și alte drepturi aferente).
- Drepturi de asigurări de șomaj (indemnizații, ajutoare).
- Drepturi de asigurări de sănătate.
- Drepturi auxiliare celor salariale pentru susținerea categoriilor socio-profesionale din minerit, apărare, ordine publică și securitate națională, precum și pentru magistrați.

De altfel, unele dintre aspectele cuprinse în raportul de audit au fost evidențiate și în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice – Riscuri și inechități sociale în România (septembrie 2009). Astfel, potrivit acestui raport, rezultă că problema fundamentală a sistemului de protecție socială o reprezintă măsura în care acesta reușește să reducă sărăcia și inegalitatea în populație cu maxim de eficacitate orientând transferurile doar către persoanele care sunt îndreptățite să le primească.

În România, acoperirea sistemului de protecție socială este ridicată – peste 84% dintre cetățeni sunt acoperiți de cel puțin un beneficiu monetar, în mod direct sau indirect (ca membri ai gospodăriei prin împărțirea veniturilor). În ceea ce privește tipul transferurilor, aproape jumătate dintre indivizi au în gospodărie cel puțin o sursă de venit provenind din beneficii contribuții de protecție socială (46%), dintre acestea cele mai răspândite fiind pensiile pentru vechimea în muncă (29,4%), cele pentru pierderea capacității de muncă (10,2%) și cele de agricultor (9,9%). În cazul beneficiilor necontribuții, de care beneficiază, direct sau indirect, peste 57% din populația României, cea mai mare acoperire o au alocațiile pentru copii (ele având cea mai mare răspândire, respectiv 52,2%), urmate fiind de alocația complementară (7,9%) și ajutoarele speciale pentru persoane cu handicap (4,4%).

În ceea ce privește distribuția transferurilor nu există diferențe majore privind acoperirea cu cel puțin un beneficiu în funcție de venituri. Acest fapt este explicat pe de o parte datorită procentului mare de beneficiari de pensii (în special cele de agricultor) în rândul populației sărace și pe de altă parte datorită alocațiilor de copii ce sunt mult mai răspândite în rândul populației din decilele inferioare (datorită ponderii mai ridicate a familiilor cu copii în rândul acestora). *Este de menționat faptul că aproximativ 11% dintre indivizii aparținând primei decile nu sunt acoperiți de niciun beneficiu (nici de asistență socială și nici de tip contribuții); nu există din acest punct de vedere diferențe între indivizii din mediul urban și cei din mediul rural (gradul de neacoperire fiind similar în ambele medii).*

Distribuția cheltuielilor de asistență socială, la nivelul anului 2009, pe decile alcătuite pe baza consumului pe adult echivalent, fără includerea veniturilor din asistență socială, se regăsește în Anexa 3.

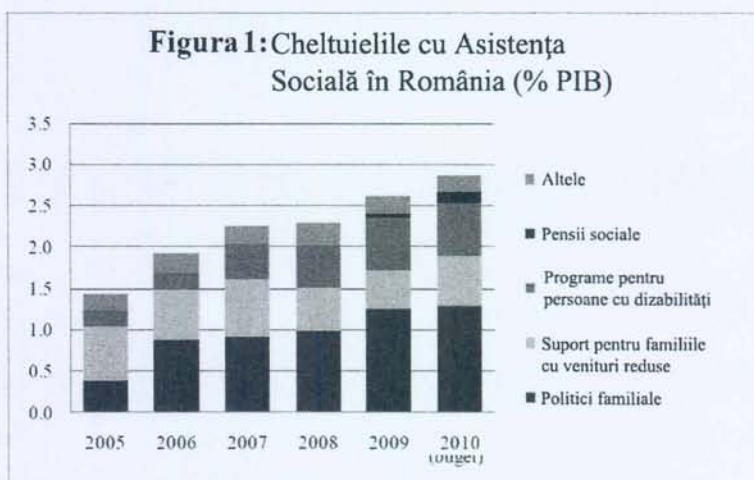

În sistemul existent, beneficiile contribuției cât și cele necontribuției par să fie îndreptate într-o măsură mai mare către persoanele cu venituri scăzute (distribuția este de tip progresiv). Astfel, cei mai săraci 20% dintre indivizii ordonați după venitul ce nu provine din transferuri sociale primesc 24% din totalul beneficiilor contribuției. La o primă impresie, în cazul beneficiilor financiare necontribuției distribuția sumelor pare să fie similară: 22% din totalul fondurilor pentru beneficiile necontribuției se duc către cei mai săraci 20% dintre indivizi. Dacă se includ însă transferurile contribuției în veniturile gospodăriilor (considerându-le un drept în virtutea cotizațiilor anterioare), observăm că targetizarea beneficiilor necontribuției devine și mai puternic orientată către populația săracă – 37% din sumele provenite din beneficiile necontribuției se îndreaptă către cei mai săraci 20% dintre indivizi (ordonați după veniturile totale ce nu includ beneficiile necontribuției). În egală măsură, însă, se constată faptul că și populația aflată în decilele superioare privind distribuția veniturilor (cei mai bogați 20% dintre români) beneficiază de asistență socială, ceea ce înseamnă că la nivelul sistemului de asistență socială, așa cum este el construit în prezent, au apărut probleme privind focalizarea beneficiilor.

Dacă se adaugă și actualele presiuni interne și externe asupra sistemului de asistență socială, respectiv evoluția demografică, schimbările în structura familiei, dinamica negativă a pieței muncii, precum și presiunile legate de reducerea cheltuielilor publice și lipsa personalului de specialitate din sistemul de asistență socială este evidentă necesitatea revizuirii sistemului.

Totodată, actualul context al crizei economice mondiale, impune direcționarea prioritărilor a resurselor financiare spre susținerea relansării economice, în mod special către sectorul investițiilor publice. În aceste condiții, **reformarea sistemului de asistență socială și focalizarea efortului bugetar pentru sprijinirea categoriilor cele mai vulnerabile devine prioritară.**

Creșterea cheltuielilor cu prestațiile de asistență socială în ultimii ani (de la 1,4% din PIB în 2005 la 2,86 % din PIB în 2010, figura 1, incluzând și pensiile sociale și alte drepturi acordate de alte ministere) poate conduce la concluzia că în România sistemul de asistență socială s-a dezvoltat semnificativ. Se constată însă faptul că rezultatele acestui efort nu răspund întru-totul așteptărilor previzionate la data inițierii măsurilor de politică socială respective, evaluarea sistemului punând în evidență existența unor probleme majore care limitează realizarea și întărirea incluziunii sociale - obiectivul fundamental al asistenței sociale, plecând de la principiul de bază conform căruia orice persoană are capacitatea de a-și asigura o existență demnă și decentă dacă, în situații de nevoie, este sprijinită în mod corespunzător.

În consecință, sistemul de asistență socială a devenit prea costisitor în raport cu rezultatele așteptate (de exemplu cheltuielile mari cu indemnizația de creștere a copilului nu a condus la o creștere a natalității) și ineficace din punct de vedere al soluționării nevoilor sociale pe termen scurt și mediu, cum ar fi spre exemplu, o creștere echitabilă a nivelului de trai al persoanelor beneficiare de ajutor social.

De asemenea, faptul că numai o parte din beneficiile de asistență socială sunt acordate pe baza evaluării situației reale a familiei, iar mecanismele de evaluare, verificare și inspecție nu sunt

funcționale au condus la apariția erorilor și fraudelor și prin urmare la ineficiența raportului cost/beneficiu a sistemului.

Un element important al reformei sistemului de asistență socială îl constituie combaterea erorilor, fraudelor și corupției (EFC) din sistem. Chiar dacă majoritatea beneficiarilor de asistență socială sunt onești, o parte dintre aceștia beneficiază de prestații la care nu au dreptul, fie datorită unei erori involuntare săvârșită de personalul angajat sau de solicitant fie datorită fraudei. Nici un sistem de asistență socială nu este imun față de erori și fraude. Chiar dacă nici o țară nu poate elimina total EFC, sumele de bani pierdute pot fi reduse prin instituirea unui mecanism eficient pentru prevenirea, detectarea și descurajarea EFC.

La nivelul anului 2011, riscul de EFC în cadrul sistemului de asistență socială din România este probabil unul ridicat, datorită a trei cauze: (i) Pe parcursul ultimilor cinci ani, între anii 2005 și 2010, cheltuielile pentru asistență socială efectuate de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) și de autoritățile locale au crescut considerabil, de la aproximativ 1,4% la 2,86% din PIB; (ii) oferta de prestații de asistență socială multiple pentru aceeași familie a creat un sistem din ce în ce mai complex; și (iii) puține prestații au fost inspectate cu regularitate. Experiența altor țări sugerează faptul că acești factori sporesc riscurile de EFC. Acest lucru a fost confirmat de inspecțiile tematice efectuate în 2010 de inspectorii sociali din România, care au constatat nereguli în cadrul a două prestații sociale: venitul minim garantat (12% din cazuri) și indemnizațiile pentru persoanele cu handicap (14%).

Prezenta Strategie include o componentă dedicată reducerii EFC. Printre elementele principale ale componentei EFC se numără:

- **Prevenirea:** asigurarea unui număr suficient de inspecții în programele cu risc ridicat de EFC și întărirea capacității de verificare a eligibilității și de prevenire a pătrunderii în sistem a erorilor sau a solicitărilor frauduloase;
- **Detectarea:** asigurarea de resurse și atribuții suficiente inspectorilor sociali în scopul verificării continue a prestațiilor sociale cu grad ridicat de EFC; și utilizarea mai bună a sesizărilor din partea publicului larg, a asistenților sociali sau rezultate ca urmare a neconcordanțelor descoperite prin verificarea încrucișată a datelor privind beneficiarii din bazele de date publice;
- **Descurajarea:** stabilirea unui sistem de sancționare eficient și aplicarea sistematică a acestuia în vederea descurajării potențialelor solicitări frauduloase adresate sistemului de asistență socială.

Obiectivul general al componentei de combatere a EFC urmărește ca majoritatea beneficiarilor programelor de asistență socială să primească prestațiile cuvenite, în cuantumul cuvenit și la momentul cuvenit. Pentru perioada 2011-2013, **obiectivul operațional** al strategiei este acela de a stabili pilonii principali ai unei strategii eficiente sub aspectul costurilor pentru combaterea EFC, și în special:

- sporirea capacității autorităților administrațiilor locale de a verifica circumstanțele care determină eligibilitatea solicitanților de prestații de asistență socială (prevenire);
- garantarea faptului că toate programele care prezintă un grad ridicat de risc de EFC sunt supuse inspecțiilor anuale (detectare);
- trecerea treptată de la inspecțiile prin sondaj la cele pe bază de riscuri, determinate în baza informațiilor din interiorul sistemului de asistență socială (sesizări din partea personalului angajat sau prin verificarea încrucișată a informațiilor din bazele publice de date) sau din partea publicului (prin linii telefonice gratuite sau prin internet) (detectare);
- stabilirea unui sistem sancționator eficient sub aspectul costurilor și punerea în aplicare a acestuia;
- asigurarea resurselor adecvate: de personal, prerogative legale, costuri operaționale.

În vederea abordării eficiente a combaterii erorilor, fraudei și corupției, MFPSP:

1. va simplifica sistemul de asistență socială și administrarea acestuia (prevenire);

2. va spori capacitatea autorităților administrațiilor locale de a verifica circumstanțele care determină eligibilitatea solicitanților de prestații de asistență socială (prevenire);
3. va extinde inspecțiile sociale asupra tuturor programelor care prezintă un grad ridicat de risc de EFC (detectare);
4. va utiliza datele disponibile din bazele de date publice operate de MMFPS și de alte ministere în vederea identificării cazurilor cu grad de risc de EFC ridicat (profilarea clienților) și va direcționa inspecțiile EFC către aceste cazuri (detectare);
5. va asigura suficiente resurse și prerogative Direcției generale de inspecție socială în vederea detectării erorilor și fraudelor (detectare); și
6. va asigura o descurajare corespunzătoare prin intermediul unui regim de sancțiuni revizuit (descurajare).

Sistemul național de asistență socială, conform legii cadru, este definit ca fiind o componentă a sistemului de protecție socială și cuprinde prestațiile și serviciile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Problemele majore și prioritare ale sistemului național de asistență socială, precum și soluțiile identificate, cu precădere cele referitoare la prestațiile/beneficiile sociale, dar și unele aspecte privind stadiul actual de dezvoltare a serviciilor sociale sunt sintetizate în tabelul următor:

Tabelul 2: Principalele probleme ale sistemului de asistență socială și soluțiile identificate

Problema	Soluții identificate
I. Probleme de eficiență a utilizării fondurilor disponibile	
1. Fraudarea sistemului sau acordarea eronată a anumitor prestații sociale	1. Reducerea nivelului erorilor, fraudelor, corupției
2. Dependența unui număr mare de beneficiari de prestațiile sociale primite	2. Reducerea/eliminarea dependenței beneficiarilor de sistemul de asistență socială
3. Număr mare de prestații dar cu cantumuri scăzute ca valoare	3. Reducerea numărului de prestații sociale și a cumulului de prestații/persoană
4. Preponderența prestațiilor în detrimentul serviciilor sociale	4. Creșterea ponderii serviciilor
5. Slaba participare și responsabilizare a beneficiarilor la procesul de asistență / schimbare	5. Participarea activă și responsabilizarea beneficiarilor
II. Probleme de organizare a sistemului de asistență socială	
6. Lipsa de coordonare /corelare a bazelor de date cu informații despre beneficiari existente la nivelul diferitelor instituții cu datele cu caracter de asistență socială	6. Coordonarea/unificarea bazelor de date – CNPP, ANAF, Evidența Populației, SAFIR etc.
7. Proceduri complicate și uneori necoordonate de aplicare pentru obținerea drepturilor sociale	7. Coordonarea și simplificarea procedurilor de solicitare și acordare a drepturilor sociale
8. Colaborare și coordonare insuficientă între diferitele instituții publice locale pentru prevenirea apariției și agravării unor probleme sociale	8. Îmbunătățirea colaborării interinstituționale în programe de prevenire a riscurilor sociale
9. Luarea unor măsuri fără evaluarea nevoilor, consecințelor posibile	9. Adoptarea politicilor/măsurilor numai pe baza unor studii de evaluare a nevoilor și consecințelor/implicațiilor acestora
10. Monitorizarea și evaluarea insuficientă (numai cantitativă) a programelor de asistență socială (prestații și servicii) și a rezultatelor/impactului acestora	10. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și impactului măsurilor; studii/evaluări periodice
III. Probleme legate de resursele umane din sistemul de asistență socială	
11. Nespecialiști care lucrează în asistență socială	11. Asistența socială cu asistenți sociali calificați
12. Insuficienta pregătire /specializare continuă a celor care lucrează în sistemul național de asistență socială	12. Asigurarea formării continue a specialiștilor care lucrează în sistemul de asistență socială

IV. Probleme legate de accesibilitatea și calitatea serviciilor de asistență socială	
13. Disparități în calitatea și accesul la servicii de asistență socială	13. a) Revizuirea și completarea standardelor de calitate pentru serviciile de asistență socială b) Alocarea de fonduri pentru un minim de servicii la nivel local
14. Slaba dezvoltare a serviciilor în anumite regiuni ale țării și în special în mediul rural	14. Extinderea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială comunitară și în zonele rurale
15. Diferențe de cost, calitate între serviciile publice și cele neguvernamentale	15. Armonizarea condițiilor, costurilor serviciilor/standarde de cost
V. Probleme legate de gradul de acoperire și flexibilitate/adaptare a serviciilor și prestațiilor de asistență socială	
16. Slaba dezvoltare a unor domenii de politică socială și inechități în nivelul și finanțarea diferitelor programe, prestații și servicii adresate unor categorii de beneficiari/probleme (ex. Locuire, asistența socială rurală, persoane fără adăpost, victime ale violenței în familie, persoane care practică prostituția/sexul comercial, persoane dependente de droguri, alcool, familii monoparentale, persoane vârstnice dependente, șomeri de lungă durată)	16. Incluziunea socială a tuturor categoriilor excluse social
17. Capacitate redusă de adaptare și răspuns (reacție prin programe) la noile tipuri de probleme sociale, categorii de beneficiari (ex. Adicții, catastrofe naturale, consumul de droguri legale e.g. etnobotanice etc., prostituție)	17. Flexibilizarea sistemului de asistență socială pentru a răspunde prompt noilor probleme/riscuri sociale
VI. Problema de vizibilitate a cheltuielilor din sistemul de asistență socială	
18. Cheltuielile aferente serviciilor sociale nu sunt monitorizate distinct	18. Cuantificarea cheltuielilor cu serviciile sociale și estimarea costului cu asistența socială per familie care să includă atât beneficiile în bani cât și serviciile accesate

Capitolul al II-lea: Planul Strategic în domeniul asistenței sociale

II.1. Obiectivele Strategiei și Indicatorii de Rezultate

Tabelul 3: Obiectivele Strategiei și Indicatorii de Rezultate

OBIECTIVE	OBIECTIVE SPECIFICE	Indicatori de rezultat/ de evaluare/ȚINTE
1. Îmbunătățirea echității	<p>1.1. Armonizarea procedurilor pentru testarea mijloacelor pentru VMG, prestațiile familiale, ajutoarele de încălzire, în vigoare.</p> <p>1.2. Consolidarea ajutorului social, a alocațiilor pentru susținerea familiei și a alocației pentru încălzire într-un program consolidat pentru familiile cu venituri mici (Venitul Minim de Inserție)</p>	<p>1.1.1. Cel puțin 90% dintre beneficiarii alocațiilor familiale sunt recertificați pe baza procedurilor armonizate pentru testarea mijloacelor. Termen: 01.01.2012</p> <p>1.2.1. Plata Venitului Minim de Inserție efectuată de ANPS. Termen: din 01.01.2013</p>
2. Creșterea gradului de activare/participare socială a beneficiarilor de servicii și prestații sociale;	<p>2.1. Creșterea gradului de participare la cursuri de formare profesională a beneficiarilor de VMG</p> <p>2.2. Condiționarea menținerii prestațiilor sociale pentru cei apti de muncă de participarea la programele disponibile de activare socială considerate relevante de asistentul social responsabil de caz (ex. educație contraceptivă, educație pentru sănătate, programele a doua șansă etc.)</p>	<p>2.1.1. Minim 20% dintre persoanele apte de muncă din familiile beneficiare de VMG au participat la cursuri. Termen : 01.01.2012</p> <p>2.2.1. Reglementarea condiționării menținerii prestațiilor sociale acordate beneficiarilor apti de muncă de participarea la programele disponibile de activare socială considerate relevante de asistentul social responsabil de caz. Termen: 01.07.2013</p>
3. Eficientizarea utilizării fondurilor în sistemul de asistență socială	<p>3.1. Reducerea fraudelor în accesarea prestațiilor sociale</p> <p>3.2. Reducerea erorilor în procesul de acordare a prestațiilor sociale (introducere date, prelucrare, stabilire drepturi)</p> <p>3.3. Îmbunătățirea focalizării prestațiilor sociale</p>	<p>3.1.1. Inspecții tematice anuale pentru programele cu risc ridicat de eroare și fraudă: VMG, alocații pentru susținerea familiei, ajutoare de încălzire, alocații pentru persoane cu handicap, indemnizația de creștere a copilului. Termen: anual</p> <p>3.1.2. Aprobarea Strategiei și a Planului de Acțiune pentru reducerea erorii, fraudei și corupției. Termen: iunie 2011</p> <p>3.2.1. Creșterea distribuției fondurilor programelor de asistență socială pentru a atinge chintila cea mai săracă de la 43% în 2009 la 50% în 2013 (INS). Termen: finele anului 2013</p> <p>3.3.1. Cuantificarea costului pe beneficiar/familie - prestații + servicii sociale. Termen: 01.01.2013</p>
4. Îmbunătățirea eficienței funcționale a sistemului de asistență socială	<p>4.1. Simplificarea procedurilor de solicitare a drepturilor de asistență socială prin introducerea unui formular unic (drepturile fiind stabilite pe baza formularului unic, plata beneficiilor se va putea efectua cumulativ pentru toată suma la care familia/persoana are dreptul)</p> <p>4.2. Armonizarea criteriilor de evaluare a dizabilității, între pensiile de</p>	<p>4.1.1. Elaborarea documentului pentru introducerea formularului unic de cerere și unui singur punct de acces pentru programele adresate familiilor cu venituri reduse, alocațiile pentru persoanele cu handicap și programele de politici familiale. Termen: iunie 2011</p> <p>4.1.2. Introducerea, pentru unele prestații, ca o condiție de eligibilitate pentru primirea acestora, a accesării serviciilor sociale recomandate de managerul de caz/asistentul social. Termen: iunie 2012</p> <p>4.1.3. Reglementarea unor metode eficiente de verificare periodică a menținerii condițiilor de eligibilitate ale beneficiarului care au deschis dreptul la o anume prestație socială, precum și a eventualelor condiții suplimentare acordare a acesteia. Termen: 31.03.2011</p> <p>4.2.1. Documentul pentru armonizarea criteriilor de evaluare a dizabilității, între pensiile de invaliditate</p>

	invaliditate și prestațiile pentru persoanele cu handicap	și prestațiile pentru persoanele cu handicap, aprobat. Termen: ianuarie 2012
5. Creșterea capacității de analiză, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare	<p>5.1. Interconectarea sistemelor de baze de date referitoare la beneficiarii de drepturi sociale și cu alte surse de date relevante Termene pe etape pentru integrarea bazelor de date</p> <p>5.2. Elaborarea de planuri de acțiune anuale sectoriale pentru toate departamentele MMFPS și analiza și aprobarea lor la nivelul Ministerului</p> <p>5.3. Întărirea capacității de control, monitorizare și evaluare</p>	<p><u>Pentru 2011:</u></p> <p>5.1.1. Protocoale cu privire la schimbul de date încheiate între Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - Agenția Națională pentru Prestații Sociale (ANPS), Casa Națională de Pensii Publice (CNPP), Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) - 2011</p> <p>5.1.2. Protocoale cu privire la schimbul de date încheiate între Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - Agenția Națională pentru Prestații Sociale, ANAF, Serviciul Evidența Populației - 2011</p> <p><u>Pentru 2012:</u></p> <p>5.1.3. Programul de verificare încrucișată a datelor pentru datele utilizate de ANPS, CNPP, SEP, este operațional - 2012</p> <p>5.1.4. ANPS produce liste lunare cu neregulile identificate pentru a fi transmise Direcției generale de inspecție socială și pentru acțiunile de remediere la nivelul primăriilor - 2012</p> <p><u>Pentru 2013:</u></p> <p>5.1.5. Programul de verificare încrucișată a datelor extins astfel încât să includă și MFP prin ANAF și Serviciul de Evidența a Populației - 2013</p> <p>5.1.6. SAFIR produce liste lunare ale neregularităților detectate pentru Direcția Generală de Inspecție Socială și acțiunile de remediere ale primăriilor - 2013</p> <p>5.2.1. Planuri de acțiune anuale sectoriale (familie-copil, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice) elaborate și aprobate - 31.12.2011</p> <p>5.3.1. Întărirea rolului Direcției Generale de Inspecție Socială prin creșterea numărului de personal destinat controlului</p> <p>5.3.2. Organizarea unei structuri de monitorizare și evaluare de tip Observator Social – 01.07.2012</p>
6. Îmbunătățirea calității resurselor umane din sistem, (cu componente cantitativa și calitativa)	<p>6.1. Profesionalizarea sistemului de asistență socială prin ocuparea posturilor de asistenți sociali calificați, precum și a celor ce necesită specialiști cu pregătire corespunzătoare atribuțiilor postului</p> <p>6.2. Întărirea capacității de elaborare de standarde de la nivel central și de implementare și control la nivel județean și local</p> <p>6.3. Instituționalizarea unui sistem "în cascadă" de informare privind noutățile legislative, strategiile, inițiativele legislative</p>	<p>6.1.1. Procentul de asistenți sociali calificați și alți specialiști pe posturi corespunzătoare pregătirii, angajați în sistem - min. 50% 2011, min. 75% 2012, 90% - 2013</p> <p>6.1.2. Procentul specialiștilor din sistem care participă la cursuri de formare profesională continuă acreditate - min. 20% 2011, min. 40% 2012, min. 60% - 2013</p> <p>6.2.1. Elaborarea/armonizarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale</p> <p>6.2.2. Întărirea rolului Direcției Generale de Inspecție Socială – la nivel central și județean, prin asigurarea formării continue a personalului</p> <p>6.3.1. Realizarea a două întâlniri anuale la nivel central și minim două la nivel județean/local pentru diseminarea schimbărilor/noutăților legislative și aplicarea unitară a acestora</p>

II.2: Evoluția efortului bugetar aferent finanțării prestațiilor sociale (Costuri estimate, 2011-2013)

Tabelul 4. Efortul bugetar aferent finanțării prestațiilor sociale (Costuri estimate, 2011-2013), milioane lei prețuri curente

COSTURI ESTIMATE 2011 - 2013

Denumire		Program rectificat OUG 103	Estimări	Diferențe 2011/2010	Estimări	Diferențe 2012/2010	milioane lei	
							2010	2011
Indicatori		2010	2011		2012		2013	Diferențe 2013/2010
A	Politici familiale	6.558	6.419	-139	5.979	-579	5.560	-998
1	Alocația de stat pentru copii	2.887	2.999	112	2.999	112	2.999	112
	număr mediu lunar copii (mii)	4.013	4.062		4.062		4.062	
2	Drepturi acordate pentru protecția și creșterea copilului	3.671	3.420	-251	2.980	-691	2.561	-1.110
	Indemnizații, stimulente creștere copil	2.030	1.916	-114	1.510	-520	1.113	-917
	număr mediu lunar beneficiari (mii)	207	207		166		129	
	Alte drepturi acordate de MMFPS pentru creșterea copilului	303	166	-137	132	-171	110	-193
	număr mediu lunar beneficiari (mii)	295	237		189		155	
	Alte drepturi acordate pentru protecția și creșterea copilului (bugete locale și alți ordonatori)*	1.338	1.338	0	1.338	0	1.338	0
B	Ajutoare pentru familii cu venituri mici	3.089	2.433	-656	2.406	-683	3.672	583
1	Alocația familială complementară	444		-444		-444		-444
	număr mediu lunar de familii (mii)	607						
2	Alocația de susținere pentru familiile monoparentale	191		-191		-191		-191
	număr mediu lunar de familii (mii)	204						
3	Alocația pentru susținerea familiei	0	468	468	461	461	0	0
	număr mediu lunar de familii (mii)		684		675			
4	Venitul minim garantat	0	651	651	632	632	0	0
	număr mediu lunar de familii (mii)		319		310			
5	Contribuții asigurări sociale de sănătate acordate beneficiarilor de ajutor social	0	36	36	35	35	0	0
	număr mediu lunar de familii (mii)		319		310			
6	Venitul minim garantat (buget local)	743		-743		-743		-743
7	Ajutoare pentru încălzirea locuinței	980	547	-433	547	-433	0	-980
	număr mediu lunar de familii (mii)	3.263	1.297		1.297			
8	Încălzirea locuinței (subvenții buget local)	731	731	0	731	0	731	0

9	Venitul minim de inserție	0	0	0	0	0	2.941	2.941
	număr mediu lunar de familii (mii)						404	
C	Drepturi pentru persoanele cu handicap	3.333	3.243	-89	3.244	-89	3.244	-89
1	Alocația de stat pentru copiii cu handicap	54	54	0	54	0	54	0
	număr mediu lunar copii (mii)	54	54		0		0	
2	Indemnizații și ajutoare creștere copil cu handicap (art. 12 Legea 448/2006)	27	27	0	27	0	27	0
	număr mediu lunar beneficiari (mii)	6	6		6		6	
3	Contribuții asigurări sociale de sănătate acordate beneficiarilor de indemnizații creștere copil (art. 12 Legea 448/2006)	1	1	0	1	0	1	0
	a) număr mediu beneficiari	3	3		3		3	
4	Drepturi acordate persoanelor cu handicap (Legea 448/2006), din care:	2.095	2.004	-91	2.004	-91	2.004	-91
	prestații sociale (art.58)	2.027	1.891		1.891		1.891	
	gratuitate transport (art. 24)	62	99		99		99	
	dobândă credite (art.27)	7	14		14		14	
	număr mediu persoane cu handicap (mii)	657	615		615		615	
5	Indemnizația lunară de hrană (HIV/SIDA)	31	33	2	34	2	33	2
	număr mediu lunar beneficiari (mii)	7	7		7		7	
6	Alte drepturi persoane cu handicap (buget local)**	1.124	1.124	0	1.124	0	1.124	0
D	Pensii sociale	645	645	0	645	0	645	0
E	Alte drepturi (indemnizații veterani, indemnizații deținuți politici, abonamente telefonice veterani și deținuți politici etc.)	993	993	0	993	0	993	0
	Total 1 MMFPS (DGAS)	9.043	8.902	-141	8.436	-607	9.282	239
	Total drepturi sociale	14.617	13.733	-884	13.267	-1.350	14.113	-504
	Economii din reducerea erorilor și fraudei		-464	-464	-441	-441	-419	-419
	Total	14.617	13.269	-1.348	12.826	-1.791	13.694	-923
	Produs Intern Brut (Proгноza toamna 2010)	511.582	544.426		599.060		659.429	
	%PIB							
	cheltuieli cu prestații sociale MMFPS (% PIB)	1,77	1,64		1,41		1,41	
	cheltuieli cu prestații sociale bugete locale, pensii sociale și alți ordonatori (% PIB)	1,09	0,80		0,73		0,67	
	cheltuieli cu prestații sociale MMFPS, bugete locale, pensii sociale și alți ordonatori (% PIB)	2,86	2,44		2,14		2,08	

* Se referă la indemnizații și stimulente pentru creșterea și îngrijirea copiilor acordate de alți ordonatori, precum: MAI, MAPN, SRI; la sume alocate de la bugetul de stat pentru susținerea sistemului de protecție a copilului, din sume defalcate din taxa pe valoare adăugată; precum și programe sociale ale MECTS (cornul și laptele, burse).

** Se referă la sume defalcate din taxa pe valoare adăugată destinate finanțării drepturilor asistenților personali sau a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav, precum și pentru susținerea centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap.

Note:

- PIB pentru 2011-13 este estimat utilizând o creștere economică de 1,5% pentru 2011 și de circa 3% pentru 2012-2013, și o rată anuală a inflației de 5% (respectiv prognoza efectuată în toamna anului 2010).
- Economii rezultate prin reducerea erorilor și fraudei sunt estimate la nivelul de 10% din totalul cheltuielilor pentru VMG, alocații pentru susținerea familiei, alocații pentru încălzire, Venitul Minim de Inserție și alocațiile pentru persoane cu handicap și de 5% pentru indemnizația de creștere a copilului.
- Valorile prestațiilor/beneficiilor sociale pentru persoanele cu handicap se vor majora anual cu 100% din rata inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, realizat pe anul precedent.
- Această Strategie va fi pusă în aplicare prin Planul de acțiune ce va fi aprobat prin Ordin al Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

II.3. Resursele (inputurile) necesare pentru implementarea strategiei

Legislație

Legislația în domeniul asistenței sociale a fost îmbunătățită în ultimii ani, având drept țintă principală prevenirea și combaterea riscului de marginalizare și excluziune socială. În perioada actuală de criză financiară, reducerea riscului de sărăcie a devenit un obiectiv major și prioritar, pentru atingerea căruia se impune raționalizarea diferitelor tipuri de prestații sociale acordate atât familiilor și persoanelor singure.

În acest sens, se are în vedere reorganizarea prestațiilor sociale acordate familiilor, prin crearea unor politici de sprijin a reconcilierii vieții de familie cu viața profesională și corelarea acestora cu stimularea comportamentului activ pe piața muncii al persoanelor apte de muncă. În plus, sustenabilitatea financiară a programelor sociale este mult mai greu de realizat în perioada economică nefavorabilă pe care o traversăm, fiind necesară axarea eforturilor spre dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă.

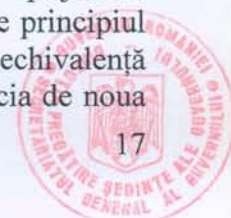
În anul 2010, au fost elaborate și adoptate o serie de acte normative din domeniul asistenței sociale care să contribuie la diminuarea consecințelor negative ale crizei socio-economice asupra categoriilor de populație vulnerabilă, prin mai buna țintire a transferurilor financiare de la bugetul de stat, după cum urmează:

- acordarea venitului minim garantat ca formă de protecție a celor mai vulnerabile categorii ale populației, adoptat prin Legea nr. 276/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2010 privind venitul minim garantat. Începând cu anul 2011 ajutorul social se va acorda din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, plata fiind efectuată la beneficiar prin Agenția Națională pentru Prestații Sociale;
- îmbunătățirea sistemului de acordare a alocațiilor familiale prin acordarea unei singure alocații, diferențiate, în funcție de venitul net mediu lunar pe membru de familie, aprobată prin Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familie;
- acordarea printr-un nou program a indemnizației pentru creșterea copilului, program adoptat prin OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, care prevede reglementarea de măsuri opționale la dispoziția părinților pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau 3 ani în cazul copilului cu handicap;
- modificarea legislației privind persoanele cu handicap, respectiv adoptarea OUG nr. 84/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap; noul act normativ propune reglementarea procesului de reevaluare a persoanelor cu handicap precum și extinderea sferei de competență a Comisiei Superioare.

În perioada următoare se va definitiva cadrul legislativ privind domeniul asistenței sociale cuprinzând prestațiile și serviciile sociale. Sistemul național de asistență socială, **va fi reorganizat și modernizat**, noul cadru legislativ vizând o nouă clasificare și definire a prestațiilor cât și a serviciilor sociale după mai multe criterii, stabilindu-se astfel și indicatorii după care se acreditează și finanțează serviciile sociale.

Pentru noul sistem **noua definire și clasificare a prestațiilor sociale** va avea la bază tipul de nevoie pentru care se acordă prestațiile, și se vor clasifica astfel:

- **sprijin pentru familiile cu venituri reduse în vederea diminuării sărăciei.** Se va institui o singură prestație, bazată pe testarea mijloacelor (venituri realizate și bunuri mobile și imobile ce ar putea fi valorificate), prin unificarea VMG, alocației pentru susținerea familiei cât și a ajutorului pentru încălzirea locuinței. Noua prestație pentru sprijinirea familiilor cu venituri reduse se va baza pe testarea mijloacelor și se va acorda pe principiul utilizat în prezent la ajutorul social. Se va avea în vedere utilizarea unei scale de echivalență pentru stabilirea limitei maxime a veniturilor până la care o familie poate beneficia de noua

prestație precum și acordarea prestației ca diferență între veniturile familiei și limita maximă stabilită.

- **alocații familiale acordate familiilor cu copii** în care se includ: alocația de stat pentru copii, indemnizația pentru creșterea copilului, alocația pentru copilul dat în plasament precum și alte prestații de politică familială.
- **sprijin pentru persoanele dependente** cum ar fi persoanele cu handicap care nu pot munci și persoanele vârstnice dependente, acordat în raport cu veniturile proprii și cu cele ale susținătorilor legali. Pentru persoanele cu handicap se va **instituī o singură prestație în cuantumuri diferențiate în funcție de gradul de handicap și nevoile specifice**.

În ceea ce privește modul de stabilire a drepturilor, se vor viza următoarele aspecte:

A. criteriile de eligibilitate vor fi stabilite astfel încât acestea să fie **aplicabile în cazul mai multor prestații**;

B. introducerea unui **formular unic pentru solicitarea drepturilor bazate pe testarea mijloacelor/veniturilor**, precum și pentru solicitarea altor prestații care contribuie la creșterea veniturilor familiei și nu reprezintă drepturi strict individuale;

C. stabilirea dreptului se poate realiza de către ANPS pe baza declarațiilor persoanelor și **verificare prin exploatarea datelor existente în alte sisteme informatice**, respectiv ale ANAF, evidența populației, administrațiilor financiare locale, alte sisteme care au drept obiect înregistrarea veniturilor și bunurilor persoanelor.

În acest context vor trebui create **noi sisteme informatice** mai ales la nivelul autorităților publice locale, compatibilizate cu cele existente și crearea de interfețe pentru accesarea datelor.

Referitor la finanțarea prestațiilor, se vor avea în vedere:

D. preluarea de către MMFPS a plății unor drepturi gestionate de alte instituții și asigurate tot din bugetul de stat. **Se va evita astfel fragmentarea bugetului** și se vor diminua considerabil cheltuielile de administrare.

E. stabilirea unei limite maxime pe care o persoană/familie poate să o primească sub forma prestațiilor sociale, în funcție de situația membrilor acesteia. Pentru stabilirea limitei maxime este necesar să fie realizate unele simulări, raportate și la costurile efective ale necesităților zilnice de trai, de îngrijire a persoanelor dependente, de educare și dezvoltare armonioasă a copiilor.

F. utilizarea unor modele alternative de plată cum ar fi plata directă la furnizorul unui serviciu (întreținere locuință, încălzire, servicii de creșă etc.), **utilizarea de vouchere sau a cardului social** pentru acoperirea costurilor unor bunuri indispensabile traiului zilnic.

G. eficientizarea sistemului de acordare a prestațiilor și serviciilor sociale prin diminuarea erorii, fraudei și corupției.

Componenta de resurse umane

Una dintre problemele cu care se confruntă sistemul național de asistență socială o reprezintă numărul insuficient de personal care activează în domeniul asistenței sociale, la toate nivelurile cu responsabilitate în domeniu, dar și pregătirea insuficientă a celui existent. Dacă structurile autorităților administrației publice centrale se confruntă cu problema personalului insuficient pentru complexitatea activităților de verificare, stabilire și plată a drepturilor, la nivelul autorităților administrației publice locale pe lângă lipsa de personal se pune și problema specializării acestuia. Având în vedere volumul de muncă ce trebuie depus în acest domeniu, în vederea atingerii tuturor țințelor și obiectivelor propuse la nivel național, integrând astfel și obiectivele europene este nevoie de o întărire a componentei de resurse umane.

Nevoia identificată de întărire a componentei de resurse umane la nivel central se bazează pe următoarele:

- Începând cu anul 2011, Agenția Națională pentru Prestații Sociale va procesa un volum mai mare de plăți prin preluarea gestionării unor prestații de la autoritățile administrației publice locale, își va dezvolta sistemul propriu de prevenire a erorilor și fraudelor prin verificarea încrucișată a bazelor de date și va prelucra datele referitoare la beneficiari și prestații în scopul furnizării informațiilor solicitate pentru evaluarea și monitorizarea acestora, realizarea de analize statistice, studii de impact sau elaborare de indicatori.
- Direcția Generală de Inspecție Socială va derula un număr crescut de inspecții tematice privind prestațiile sociale cu risc mai ridicat de eroare și fraudă, pe lângă misiunile de evaluare și control în domeniul serviciilor sociale.
- Direcția Generală Asistență Socială va avea un volum de muncă sporit, legat atât de revizuirea legislației existente și de elaborarea unor noi acte normative, cât și de evaluarea și monitorizarea îndeplinirii obiectivelor din planurile de acțiune anuale ale Strategiei de reformă în domeniu și a celor din strategiile sectoriale din domeniul serviciilor sociale, al protecției persoanelor cu handicap, etc.

Componenta de tehnologie a informației/Management Information Systems, monitorizare și evaluare

Sistemul SAFIR este un sistem informatic complex care a fost creat special pentru a răspunde nevoilor din domeniul asistenței sociale din România și care este gestionat de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale.

Până în 2009, procesarea și plata prestațiilor sociale se realiza pe baza mai multor aplicații informatice dezvoltate atât la nivel național, cât și local. Datorită acestui fapt exista riscul de a se face plăți duble, unor familii sau persoane, pentru anumite tipuri de prestații sociale, neexistând nicio cheie de verificare a acestora.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale sistemului SAFIR constă în crearea unui dosar unic pe familie/gospodărie care permite evidențierea mai clară și completă a prestațiilor acordate familiei și a plăților efectuate pentru membrii acesteia, ceea ce are un impact pozitiv pe termen lung inclusiv asupra beneficiarilor, facilitând accesul acestora la prestații prin simplificarea procedurilor de stabilire a dreptului și de plată propriu-zisă.

În perioada următoare, SAFIR, în urma modificărilor legislative preconizate, va putea realiza acordarea prestațiilor sociale într-un sistem integrat, beneficiarii adresându-se unei singure instituții și încasând prestațiile care se cuvin familiei, într-o plată unică, efectuată lunar, reducându-se astfel atât timpul de acordare a drepturilor, cât și costurile de administrare ale acestora.

PRESTAȚII SOCIALE DIN FONDURI MMFPS plătite în 2010 - CUANTUMURI ȘI CRITERII DE ELIGIBILITATE

Nr. crt.	Denumirea prestației	Actul normativ care reglementează acordarea	Frecvența de acordare	Cuantumul prestației 2010 - lei -	
1	Alocația de stat pentru copii - pentru copii cu handicap	Legea nr. 61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare; O.U.G. nr. 148/2005, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare; H.G. nr. 1.662/2008	lunar	200 lei	se acordă pentru copiii în vârstă de până la 2 ani sau 3 ani pentru copilul cu handicap
				42 lei	se acordă pentru copiii cu vârsta de peste 2 ani, precum și pentru tinerii în vârstă de peste 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional
				84 lei	se acordă pentru copiii cu handicap cu vârsta de peste 3 ani
2	Drepturi privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului	<p data-bbox="569 954 603 979">A.</p> O.U.G. nr. 148/2005 aprobată prin Legea nr. 7/2007; O.U.G. nr. 118/2008; O.U.G. nr. 226/2008; Legea nr. 257/2008; Legea nr. 239/2009; Legea nr. 240/2009; Legea nr. 118/2010;	lunar	- indemnizația lunară pentru creșterea copilului: 600 lei sau, opțional, în cuantum de 85% din media veniturilor realizate pe ultimele 12 luni, dar nu mai mult de 4.000 lei. - pentru copii proveniți din sarcini multiple (gemeni, tripleți, etc.) se acordă suplimentar 600 lei pentru fiecare copil începând cu cel de-al doilea; - începând cu luna iulie 2010 cuantumul indemnizației se diminuează cu 15% dar nu mai puțin de 600 lei lunar.	se acordă celor care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri profesionale supuse impozitului pe venit, inclusiv perioadele asimilate, până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani sau 3 ani pentru copilul cu handicap
				contribuția pentru asigurările de sănătate aferente indemnizației pentru creșterea copilului	reprezintă aplicarea cotei de 5,5% asupra valorii indemnizației pentru creșterea copilului și se suportă de la bugetul de stat
				100 lei, stimulent	se acordă celor care se reîntorc la muncă și realizează venituri profesionale înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2/3 ani
		<p data-bbox="569 1214 603 1239">B.</p> Legea nr. 448/2006, republicată; Ordin nr. 432/2007;	lunar	450 lei, indemnizație	se acordă celor care au copii cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 - 7 ani și au beneficiat de drepturile prevăzute de O.U.G. nr. 148/2005
				450 lei, indemnizație	se acordă persoanelor cu handicap grav/accentuat care au copii cu handicap cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani și care realizează doar veniturile prev. de art.57 alin.(4) din Legea nr.448/2006, cu modificările și completările ulterioare

				300 lei , indemnizație	se acordă persoanelor cu handicap grav/accentuat care au copii cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3-7 ani și care realizează doar veniturile prev. de art.57 alin.(4) din Legea nr.448/2006, cu modificările și completările ulterioare
				300 lei , indemnizație	se acordă celor care au copii cu handicap cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani și nu îndeplinesc condițiile prevăzute de O.U.G.nr.148/2005
				150 lei , ajutor lunar	se acordă celor care au copii cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3-7 ani și nu îndeplinesc condițiile prevăzute de O.U.G.nr.148/2005
				450 lei , indemnizație	se acordă persoanelor cu handicap grav/accentuat cu copiii cu vârsta cuprinsă între 0-2 ani și care realizează doar veniturile prev. de art.57 alin.(4) din Legea nr.448/2006, cu modif. și compl. Ulterioare
				150 lei , ajutor lunar	se acordă persoanelor cu handicap grav/accentuat cu copiii cu vârsta cuprinsă între 2-7 ani și care realizează doar veniturile prev. de art.57 alin.(4) din Legea nr.448/2006, cu modif. și compl. Ulterioare
3	Alocația lunară de plasament	Legea nr. 272/2004; Legea nr. 448/2006, republicată; H.G. nr.1.663/2008	lunar	97 lei pentru copii cu handicap se acordă în cuantum majorat cu 50%.	
4	Alocația familială complementară	O.U.G.nr.105/2003 aprobată prin Legea nr. 41/2004; Legea nr. 236/2008; Legea nr. 161/2009;	lunar	50 lei - pentru familia cu 1 copil 60 lei - pentru familia cu 2 copii 65 lei - pentru familia cu 3 copii 70 lei - pentru familia cu 4 și mai mulți copii	- se majorează cu 25 % cuantumului alocației, beneficiarilor de ajutor social, stabiliți în condițiile Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare - 470 lei / membru de familie , limită de venituri nete lunare până la care se acordă
5	Alocația de susținere pentru familia monoparentală		lunar	70 lei - pentru familia cu 1 copil 80 lei - pentru familia cu 2 copii 85 lei - pentru familia cu 3 copii 90 lei - pentru familia cu 4 și mai mulți copii	
6	Ajutorul de urgență de la bugetul de stat	Legea nr.416/2001 cu modificările și completările ulterioare;	Guvernul acordă ajutoare de urgență, în limita fondurilor prevăzute în buget cu această destinație pentru situații de necesitate datorate calamităților naturale, incendiilor, accidentelor.		

7	Ajutoare financiare - acordate în special pentru persoanele cu afecțiuni de sănătate deosebit de grave, acordate pentru tratament medical și intervenții chirurgicale în străinătate	O.U.G.nr.118/1999 Legea nr.366/2001	Guvernul poate aproba acordarea de ajutoare, în limita fondurilor prevăzute în buget cu această destinație, pentru situații deosebite datorate stării de sănătate ori altor cauze justificate.	
8	Ajutorul rambursabil pentru persoanele refugiate	Legea nr. 122/2006	lunar	540 lei
9	Indemnizația lunară de hrană cuvenită persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA	Legea nr. 584/2002 Ordin nr.223/2006 H.G. nr. 429/2008	lunar	adulți - 13 lei /zi copii - 11 lei /zi
10	Alocație de hrană pentru copii cu handicap tip HIV/SIDA	Legea nr. 448/2006, republicată; H.G. nr. 429/2008	lunar	11 lei /zi
11	Indemnizația pentru plata însoțitorului adultului nevăzător cu handicap grav	Legea nr. 448/2006, republicată;	lunar	<u>Începând cu:</u> 3 iulie 2010 - 461 lei (indemnizație echivalentă cu salariul net al asistentului social debutant din unități bugetare)
12	Indemnizația lunară pentru persoanele cu handicap grav și accentuat	Legea nr. 448/2006, republicată; H.G. nr.1.665/2008	lunar	indemnizație, indiferent de venituri: - 202 lei , pentru adultul cu handicap grav; - 166 lei , pentru adultul cu handicap accentuat.
13	Buget personal complementar		lunar	buget personal complementar, indiferent de venituri: - 91 lei , pentru adultul cu handicap grav; - 68 lei , pentru adultul cu handicap accentuat; - 33,5 lei , pentru adultul cu handicap mediu.

Nr. crt.	Denumirea prestației	Actul normativ care reglementează acordarea	Frecvența de acordare	Cuantumul prestației 2010																																																																																																																																																
14.	Ajutorul pentru încălzirea locuinței	O.U.G. nr. 5/2003 cu modificările și completările ulterioare	lunar	<p>a) energie termică furnizată în sistem centralizat:</p> <p><u>venitul mediu net lunar pe membru de familie - lei/persoană</u> ajutor pe familie în proporție de:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pană la 155</td> <td>90%</td> </tr> <tr> <td>155,1 - 210</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>210,1 - 260</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td>260,1 - 310</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>310,1 - 355</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>355,1 - 425</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>425,1 - 480</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>480,1 - 540</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>540,1 - 615</td> <td>10%</td> </tr> </tbody> </table> <p>- valoarea efectivă a ajutorului pentru încălzirea locuinței se calculează ca procent din valoarea facturii calculată prin înmulțirea consumului defalcat pe consumatori individuali cu prețul local al energiei termice facturate populației; - ajutorul nu poate depăși o valoare calculată prin înmulțirea consumului maxim lunar stabilit pe tip de apartament și în funcție de zona de temperatură cu prețul local de referință; - persoanele singure beneficiază de o compensare mai mare cu 10% față de proporțiile stabilite pe familie; - pentru beneficiarii de ajutor social, stabiliți în condițiile Legii nr.416/2001, cu modificările și completările ulterioare, compensarea se acordă în proporție de 100%; - compensarea se acordă pe o perioadă de 5 luni (perioada sezonului rece), 12 luni sau 12 luni diferențiat (perioada sezonului rece și restul anului), în funcție de opțiunea beneficiarului.</p> <p>Consumul maxim lunar (Gcal) în funcție de tipul apartamentului și în funcție de zona de temperatură:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Tipul apartamentului</th> <th>Zona caldă</th> <th>Zona temperată</th> <th>Zona rece</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 cameră</td> <td>0,82</td> <td>0,91</td> <td>1,01</td> </tr> <tr> <td>2 camere</td> <td>1,22</td> <td>1,36</td> <td>1,49</td> </tr> <tr> <td>3 camere</td> <td>1,59</td> <td>1,76</td> <td>1,94</td> </tr> <tr> <td>4 camere</td> <td>2,21</td> <td>2,45</td> <td>2,70</td> </tr> </tbody> </table> <p>Repartiția județelor pe zone de temperatură:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Zona caldă</th> <th>Zona temperată</th> <th>Zona rece</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Giurgiu</td> <td>Vrancea</td> <td>Prahova</td> </tr> <tr> <td>Tulcea</td> <td>Satu Mare</td> <td>Brăila</td> </tr> <tr> <td>Vâlcea</td> <td>Dâmbovița</td> <td>Buzău</td> </tr> <tr> <td>Arad</td> <td>Argeș</td> <td>Olt</td> </tr> <tr> <td>Carag-Severin</td> <td>Ialomița</td> <td>Bihor</td> </tr> <tr> <td>București</td> <td>Sălaj</td> <td>Teleorman</td> </tr> <tr> <td>Călărași</td> <td>Dolj</td> <td>Ifov</td> </tr> <tr> <td>Timiș</td> <td>Maramureș</td> <td>Gorj</td> </tr> <tr> <td>Mehedinți</td> <td>Galați</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Constanța</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>b) încălzirea locuinței cu gaze naturale:</p> <p><u>venitul mediu net lunar pe membru de familie - lei/persoană</u> nivelul ajutorului pe familie:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pană la 155</td> <td>262 lei</td> </tr> <tr> <td>155,1 - 210</td> <td>162 lei</td> </tr> <tr> <td>210,1 - 260</td> <td>137 lei</td> </tr> <tr> <td>260,1 - 310</td> <td>112 lei</td> </tr> <tr> <td>310,1 - 355</td> <td>87 lei</td> </tr> <tr> <td>355,1 - 425</td> <td>62 lei</td> </tr> <tr> <td>425,1 - 480</td> <td>44 lei</td> </tr> <tr> <td>480,1 - 540</td> <td>31 lei</td> </tr> <tr> <td>540,1 - 615</td> <td>19 lei</td> </tr> </tbody> </table> <p>- ajutorul pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale se acordă în cuantumul stabilite, dar nu mai mult decât valoarea facturii individuale sau după caz, a cheltuielilor efectiv repartizate pentru cantitatea de gaze naturale folosită în perioada sezonului rece.</p> <p>c) încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri:</p> <p><u>venitul mediu net lunar pe membru de familie lei/persoană</u> nivelul ajutorului pe familie:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pană la 155</td> <td>54 lei</td> </tr> <tr> <td>155,1 - 210</td> <td>48 lei</td> </tr> <tr> <td>210,1 - 260</td> <td>44 lei</td> </tr> <tr> <td>260,1 - 310</td> <td>39 lei</td> </tr> <tr> <td>310,1 - 355</td> <td>34 lei</td> </tr> <tr> <td>355,1 - 425</td> <td>30 lei</td> </tr> <tr> <td>425,1 - 480</td> <td>26 lei</td> </tr> <tr> <td>480,1 - 540</td> <td>20 lei</td> </tr> <tr> <td>540,1 - 615</td> <td>16 lei</td> </tr> </tbody> </table> <p>- beneficiarilor de ajutor social, stabiliți în condițiile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, li se acordă un ajutor pentru încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece 1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011, în sumă de 58 lei lunar.</p>	1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011		pană la 155	90%	155,1 - 210	80%	210,1 - 260	70%	260,1 - 310	60%	310,1 - 355	50%	355,1 - 425	40%	425,1 - 480	30%	480,1 - 540	20%	540,1 - 615	10%	Tipul apartamentului	Zona caldă	Zona temperată	Zona rece	1 cameră	0,82	0,91	1,01	2 camere	1,22	1,36	1,49	3 camere	1,59	1,76	1,94	4 camere	2,21	2,45	2,70	Zona caldă	Zona temperată	Zona rece	Giurgiu	Vrancea	Prahova	Tulcea	Satu Mare	Brăila	Vâlcea	Dâmbovița	Buzău	Arad	Argeș	Olt	Carag-Severin	Ialomița	Bihor	București	Sălaj	Teleorman	Călărași	Dolj	Ifov	Timiș	Maramureș	Gorj	Mehedinți	Galați		Constanța			1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011		pană la 155	262 lei	155,1 - 210	162 lei	210,1 - 260	137 lei	260,1 - 310	112 lei	310,1 - 355	87 lei	355,1 - 425	62 lei	425,1 - 480	44 lei	480,1 - 540	31 lei	540,1 - 615	19 lei	1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011		pană la 155	54 lei	155,1 - 210	48 lei	210,1 - 260	44 lei	260,1 - 310	39 lei	310,1 - 355	34 lei	355,1 - 425	30 lei	425,1 - 480	26 lei	480,1 - 540	20 lei	540,1 - 615	16 lei	<p style="text-align:center">LISTA</p> <p style="text-align:center">cuprinzând bunurile ce conduc la excluderea acordării ajutorului pentru încălzirea locuinței</p> <p>Bunuri imobile:</p> <p>- clădiri sau alte spații locative în afara locuinței de domiciliu sau alte imobile aflate în proprietate, cu excepția locuinței de domiciliu.</p> <p>Bunuri mobile:</p> <p>1. mijloace de transport*: autoturisme care depășesc 1.600 cmc, autoutilitare, autocamioane de orice fel și remorci, șalupe, bărci cu motor, scutere de apă, iahturi, autobuze, microbuze;</p> <p>2. utilaje agricole: tractor, combină autopropulsată;</p> <p>3. utilaje de prelucrare agricolă: presă de ulei, moară de cereale;</p> <p>4. utilaje de prelucrat lemnul: gater, drijbă sau alte utilaje de prelucrat lemnul acționate hidraulic, mecanic sau electric;</p> <p>5. depozite bancare cu valoare de peste 3.000 lei.</p> <p>*) Se exceptează mijloacele de transport adaptate din proprietatea persoanelor cu handicap, precum și cele necesare pentru uzul personal al persoanelor care locuiesc în Rezervația biosferii "Delta Dunării".</p> <p>Terenuri:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Familii cu 1 - 3 persoane</th> <th>Familii cu peste 3 persoane</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Terenuri de împrejmuire a locuinței și curtea aferentă (teren intravilan), care depășesc 1.000 mp în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Terenuri în zona colinară și de șes</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>- arabil și fâneață</td> <td>2,00 ha</td> <td>3,00 ha</td> </tr> <tr> <td>- forestier</td> <td>2,00 ha</td> <td>3,00 ha</td> </tr> <tr> <td>- vii, livezi, grădini de legume și flori</td> <td>1,00 ha</td> <td>1,50 ha</td> </tr> <tr> <td>3. Terenuri în zona montană</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>- forestier</td> <td>2,00 ha</td> <td>3,00 ha</td> </tr> <tr> <td>- vii, livezi</td> <td>1,50 ha</td> <td>2,00 ha</td> </tr> <tr> <td>- pășuni și fânețe</td> <td>4,00 ha</td> <td>5,00 ha</td> </tr> </tbody> </table> <p>Categorii de animale / păsări:</p> <p>1. peste 3 bovine;</p> <p>2. peste 5 porcine;</p> <p>3. peste 20 de ovine/caprine;</p> <p>4. peste 15 familii de albine.</p> <p>NOTĂ:</p> <p>Familii și persoanele singure care au în proprietate cel puțin unul dintre bunurile cuprinse în această listă nu beneficiază de ajutor pentru încălzirea locuinței.</p> <p>SURSA: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru stabilirea suprafețelor terenurilor și cursurilor de apă, precum și pentru stabilirea numărului de categorii de animale.</p>		Familii cu 1 - 3 persoane	Familii cu peste 3 persoane	1. Terenuri de împrejmuire a locuinței și curtea aferentă (teren intravilan), care depășesc 1.000 mp în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală			2. Terenuri în zona colinară și de șes			- arabil și fâneață	2,00 ha	3,00 ha	- forestier	2,00 ha	3,00 ha	- vii, livezi, grădini de legume și flori	1,00 ha	1,50 ha	3. Terenuri în zona montană			- forestier	2,00 ha	3,00 ha	- vii, livezi	1,50 ha	2,00 ha	- pășuni și fânețe	4,00 ha	5,00 ha
				1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011																																																																																																																																																
				pană la 155	90%																																																																																																																																															
				155,1 - 210	80%																																																																																																																																															
				210,1 - 260	70%																																																																																																																																															
				260,1 - 310	60%																																																																																																																																															
				310,1 - 355	50%																																																																																																																																															
				355,1 - 425	40%																																																																																																																																															
				425,1 - 480	30%																																																																																																																																															
				480,1 - 540	20%																																																																																																																																															
				540,1 - 615	10%																																																																																																																																															
				Tipul apartamentului	Zona caldă	Zona temperată	Zona rece																																																																																																																																													
				1 cameră	0,82	0,91	1,01																																																																																																																																													
				2 camere	1,22	1,36	1,49																																																																																																																																													
3 camere	1,59	1,76	1,94																																																																																																																																																	
4 camere	2,21	2,45	2,70																																																																																																																																																	
Zona caldă	Zona temperată	Zona rece																																																																																																																																																		
Giurgiu	Vrancea	Prahova																																																																																																																																																		
Tulcea	Satu Mare	Brăila																																																																																																																																																		
Vâlcea	Dâmbovița	Buzău																																																																																																																																																		
Arad	Argeș	Olt																																																																																																																																																		
Carag-Severin	Ialomița	Bihor																																																																																																																																																		
București	Sălaj	Teleorman																																																																																																																																																		
Călărași	Dolj	Ifov																																																																																																																																																		
Timiș	Maramureș	Gorj																																																																																																																																																		
Mehedinți	Galați																																																																																																																																																			
Constanța																																																																																																																																																				
1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011																																																																																																																																																				
pană la 155	262 lei																																																																																																																																																			
155,1 - 210	162 lei																																																																																																																																																			
210,1 - 260	137 lei																																																																																																																																																			
260,1 - 310	112 lei																																																																																																																																																			
310,1 - 355	87 lei																																																																																																																																																			
355,1 - 425	62 lei																																																																																																																																																			
425,1 - 480	44 lei																																																																																																																																																			
480,1 - 540	31 lei																																																																																																																																																			
540,1 - 615	19 lei																																																																																																																																																			
1 noiembrie 2010 - 31 martie 2011																																																																																																																																																				
pană la 155	54 lei																																																																																																																																																			
155,1 - 210	48 lei																																																																																																																																																			
210,1 - 260	44 lei																																																																																																																																																			
260,1 - 310	39 lei																																																																																																																																																			
310,1 - 355	34 lei																																																																																																																																																			
355,1 - 425	30 lei																																																																																																																																																			
425,1 - 480	26 lei																																																																																																																																																			
480,1 - 540	20 lei																																																																																																																																																			
540,1 - 615	16 lei																																																																																																																																																			
	Familii cu 1 - 3 persoane	Familii cu peste 3 persoane																																																																																																																																																		
1. Terenuri de împrejmuire a locuinței și curtea aferentă (teren intravilan), care depășesc 1.000 mp în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală																																																																																																																																																				
2. Terenuri în zona colinară și de șes																																																																																																																																																				
- arabil și fâneață	2,00 ha	3,00 ha																																																																																																																																																		
- forestier	2,00 ha	3,00 ha																																																																																																																																																		
- vii, livezi, grădini de legume și flori	1,00 ha	1,50 ha																																																																																																																																																		
3. Terenuri în zona montană																																																																																																																																																				
- forestier	2,00 ha	3,00 ha																																																																																																																																																		
- vii, livezi	1,50 ha	2,00 ha																																																																																																																																																		
- pășuni și fânețe	4,00 ha	5,00 ha																																																																																																																																																		

**EVOLUȚIA PRESTAȚIILOR SOCIALE GESTIONATE DE MMFPS
2005 - 2010**

Prestația	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	număr beneficiari (mii)	Sume plătite (mil lei)	număr beneficiari (mii)	Sume plătite (mil lei)	număr beneficiari (mii)	Sume plătite (mil lei)	număr beneficiari (mii)	Sume plătite (mil lei)	număr beneficiari (mii)	Sume plătite (mil lei)	număr beneficiari (mii)	Sume (mil lei)
Alocația de stat pentru copii	1.517	429	1.480	447	1.481	1.262	3.724	2.543	3.835	2.841	4.013	2.887
Indemnizații și stimulente creștere copil	0	0	198	1.697	207	1.460	197	1.342	196	1.757	207	2.030
Alte drepturi acordate pentru familie și creșterea copilului	65	83	251	175	286	306	271	332	271	305	295	303
Alocația familială complementară	708	335	652	317	577	297	506	289	549	405	607	444
Alocația de susținere pentru familia monoparentală	247	162	245	165	221	156	190	145	194	181	204	191
Ajutoare pentru încălzirea locuinței	1.040	309	1.114	467	4.087	1.281	4.779	1.178	3.592	514	3.263	980
Alocația de stat pentru copiii cu handicap	53	29	52	30	53	27	52	43	53	53	54	54
Indemnizații și ajutoare creștere copil cu handicap	0	0	0	0	1	3	3	12	4	21	6	28
Drepturi persoane cu handicap (legea 448/2006)	390	674	419	811	507	1.306	590	1.682	635	1.967	667	2.095
Indemnizația lunară de hrana (HIV/SIDA)	5	14	6	16	6	23	6	28	7	31	7	31
TOTAL		2.035		4.125		6.121		7.594		8.075		9.043

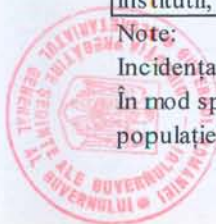
Distribuția beneficiilor (Acuratețea focalizării) la nivelul anului 2009

	Decile de consum pe adult echivalent, minus veniturile din asistență socială										
	Total	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9	D10
Protecția socială	100.0	6.5	6.9	7.8	9.0	9.5	10.6	11.8	11.5	13.3	13.2
Asigurările sociale	100.0	2.7	5.3	7.2	8.8	9.6	11.1	12.7	12.7	14.9	15.0
Pensie pentru limita de varsta	100.0	1.7	3.9	5.8	7.8	9.0	10.7	13.2	13.2	16.8	17.9
Pensie invaliditate	100.0	3.3	6.8	8.7	10.5	9.4	12.4	12.2	14.3	12.3	10.2
Pensie de urmas	100.0	6.1	9.6	10.2	9.2	12.5	11.6	11.8	11.1	10.3	7.4
Pensie pentru agricultori	100.0	8.3	12.6	14.6	15.0	13.0	11.9	10.0	7.4	5.1	2.1
Pensie IOVR	100.0	0.0	11.8	8.2	5.7	16.6	16.3	0.8	12.5	19.4	8.8
Programele ce vizează piața muncii	100.0	6.4	7.8	10.5	11.1	12.7	12.1	12.9	11.1	9.8	5.6
Indemnizație de somaj	100.0	6.9	7.7	11.2	11.1	12.2	12.8	12.6	11.6	9.3	4.6
Plati compensatorii	100.0	0.0	9.3	0.0	11.1	18.8	1.2	17.7	4.4	17.5	19.9
Asistența socială	100.0	27.9	15.4	10.9	9.5	8.4	7.4	6.4	5.0	4.8	4.3
Alocatie de stat pentru copii	100.0	19.0	14.1	11.5	10.5	9.9	8.4	8.0	6.3	6.1	6.1
Alocatie complementara	100.0	29.8	24.5	14.3	10.2	7.7	5.8	3.5	2.0	1.1	1.2
Alocatie monoparentala	100.0	42.0	18.9	14.0	8.7	2.8	4.8	2.1	1.6	3.7	1.4
Indemnizație crestere copil	100.0	27.9	15.4	9.2	9.4	9.8	9.0	7.3	3.8	4.6	3.6
Ajutoare sociale persoane cu handicap	100.0	31.3	17.6	11.3	7.8	6.7	8.1	4.0	5.3	4.0	4.0
Ajutor social	100.0	59.5	19.4	8.1	3.5	1.2	1.8	2.1	2.7	0.9	0.8
Ajutoare de caldura	100.0	42.0	12.5	13.1	9.6	6.1	4.9	5.7	3.3	1.8	1.1
Burse	100.0	19.1	11.2	9.1	8.3	8.5	4.8	6.5	15.7	13.2	3.7
Indemnizatii IOVR, persoane persecutate, eroi	100.0	20.5	12.6	12.3	14.1	9.1	4.2	5.5	5.4	8.0	8.4
Pensie sociala	100.0	41.0	12.2	4.0	11.3	6.5	5.7	16.7	2.0	0.0	0.8
Alte prestatii sociale	100.0	37.5	22.0	4.8	6.6	11.1	7.9	5.3	1.6	2.9	0.3
Alte sume de bani	100.0	6.4	7.7	6.6	8.9	6.6	8.6	9.8	11.4	11.6	22.5
Sume de bani primite de la alte gospodarii	100.0	6.4	7.7	6.6	8.9	6.6	8.5	9.8	11.3	11.6	22.5
Sume de bani primite de la alte institutii, firme, biserica etc	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	22.7	0.0	52.1	25.2	0.0

Note:

Incidența beneficiilor reprezintă suma transferurilor primite de grup ca procent din transferurile totale primite de populație.

În mod specific, incidența beneficiilor se calculează ca: (Suma tuturor transferurilor primite de toți indivizii din grup)/(Suma tuturor transferurilor primite de toți indivizii din populație).

Anexa 4: Combaterea Erorilor, Fraudei și a Corupției din sistemul de prestații sociale

În vederea abordării problemei EFC într-un mod mai sistematic, în perioada 2011-2013 Guvernul României și MMFSP vor lua următoarele măsuri, în scopul prevenirii, detectării și descurajării EFC:

1. Prevenirea erorilor, fraudelor și a corupției

Tabel 1: Abordarea actuală a României

	Măsuri actuale în România
Prevenire	- Verificări ale eligibilității efectuate de personalul din primării sau din unitățile teritoriale

Verificări ale eligibilității:

Garantarea faptului că eligibilitatea este determinată în mod corect încă de la bun început este esențială pentru asigurarea integrității sistemului și pentru diminuarea necesității (și a costurilor) verificărilor de detectare ulterioare.

În România, administrația locală a limitat capacitatea administrativă de procesare a cererilor, datorită adăugării recente a numeroase scheme de prestații noi fără o creștere proporțională a numărului personalului. Personalul de la nivel local consumă mai mult timp pentru procesarea prestațiilor și mai puțin timp pentru verificarea exactității informațiilor furnizate de solicitanți. Existența unor proceduri diferite de acordare a prestațiilor sociale pe bază de venituri și mijloace complică gestionarea prestațiilor și sporește riscul de erori și fraude.

Capacitatea personalului de la nivel local de a verifica exactitatea informațiilor furnizate de solicitanți (pe proprie răspundere) este destul de limitată. La nivel internațional, verificarea informațiilor furnizate de solicitanți se face prin două metode: acte doveditoare și verificări încrucișate cu informații similare din alte baze de date. Această a doua metodă, care s-a dovedit extrem de eficientă sub aspectul costurilor la nivel internațional, nu este utilizată încă în România. Astfel de informații există în alte baze publice de date (cum ar fi SAFIR, cea privind pensiile, indemnizațiile de șomaj, cea a ANAF și registrul de stare civilă), însă acestea nu ajung la personalul care se ocupă de determinarea eligibilității.

Verificarea datelor din surse multiple:

O verificare suplimentară a dosarelor înaintate de primării s-ar putea efectua la diferite niveluri de guvernare (în speță, la nivel județean). În prezent, birourile Agenției Naționale pentru Prestații Sociale efectuează doar procesări ale datelor de bază și plăți. Funcția de verificare a agențiilor județene ar putea fi consolidată, în special prin verificarea încrucișată a datelor pe bază de comparație cu alte baze de date, în scopul detectării neregulilor, și prin transmiterea acestor informații autorităților locale și Direcției generale de inspecție socială.

Campanii de informare:

Reglementările cuprinse în actele normative din domeniul asistenței sociale și mai ales cerințele de eligibilitate este necesar să fie făcute publice pentru potențialii beneficiari, în vederea sporirii transparenței din cadrul sistemului de asistență socială. Cunoașterea și înțelegerea de către

potențialii beneficiari a acestor cerințe poate conduce la reducerea numărului de solicitări neeligibile.

De asemenea, în vederea susținerii reformelor propuse prin strategie este necesară menținerea unei legături permanente între autoritățile publice la nivel central și publicul larg și informarea acestuia cu privire la evoluția sistemului actual, deficiențele acestuia și posibilitățile de remediere/îmbunătățire/reformare și impactul pozitiv al acestora.

Totodată, personalul angajat are de asemenea nevoie de mai multe informații și îndrumare cu privire la noutățile legislative. În acest sens este necesară atât elaborarea unor îndrumări clare și accesibile cu privire la definiții, criteriile de eligibilitate, bunele practici din domeniul administrării prestațiilor sociale și cerințele administrative pe tipuri de prestații, dar și programarea unor întâlniri periodice de instruire a personalului din serviciile deconcentrate.

Simplificarea și armonizarea regulilor și procedurilor:

Regulile și procedurile nu sunt armonizate în cadrul tuturor programelor, care au obiective similare și deservește aproximativ aceleași grup țintă. Programele destinate gospodăriilor cu venituri mici cum sunt ajutorul social (VMG) și alocațiile familiale utilizează definiții diferite pentru termenii „venituri” și „mijloace” față de programul de ajutoare pentru încălzire. Totodată termenul „unitate de asistență” este definit diferit în funcție de natura și scopul programului. Tot în acest context se identifică și utilizează reguli diferite de raportare a veniturilor și/sau a bunurilor; diferite cerințe de recertificare; diferite reguli privind desfășurarea anchetei sociale. Aceste diferențe existente în cadrul procedurilor complică administrarea prestațiilor, sporesc riscul de săvârșire a erorilor involuntare atât de către personalul angajat cât și de clienți și facilitează fraudele.

MMFPS va simplifica sistemul de asistență socială și administrarea acestuia. Simplificarea ar oferi posibilitatea sprijinirii personalului administrației locale și reducerii EFC. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- reducerea numărului de programe de asistență socială prin eliminarea unor programe mai puțin eficiente și prin contopirea altora;
- simplificarea sau armonizarea cerințelor de eligibilitate, de exemplu definițiile referitoare la acordarea de prestații pe bază de venituri și mijloace; și
- raționalizarea determinării eligibilității, prin, de exemplu, utilizarea unui formular unic și a unui punct unic de solicitare/adresare pentru mai multe prestații.

Autoritățile administrației publice locale își vor spori capacitatea de procesare a dosarelor.

Consolidarea capacității și alocarea corespunzătoare de personal pentru introducerea completă a informațiilor din cerere ar putea contribui la reducerea EFC și ar permite personalului să își aloce timp pentru cazuri mai complexe sau marginale. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- asigurarea sau facilitarea accesului la informațiile care ar veni în sprijinul verificărilor, cum ar fi informațiile localizate din bazele de date locale, dar și naționale;
- sesiuni de informare/formare standardizate în domeniul prestațiilor sociale;
- direcționarea de resurse suplimentare către personalul care lucrează cu publicul pentru a asista la verificare și a contribui la împiedicarea solicitanților neeligibili să pătrundă în sistemul de asistență socială;
- Evaluarea activității personalului de la nivelul autorităților administrației publice locale, în ceea ce privește înțelegerea reglementărilor legale în domeniu, calitatea înregistrărilor, verificarea respectării cerințelor, efectuarea verificărilor încrucișate sau aplicarea sancțiunilor. Celor care obțin performanțe slabe li s-ar putea oferi asistență în vederea îmbunătățirii performanțelor acestora.

2. Detectarea erorilor, fraudei și corupției

Tabel 2: Abordarea actuală adoptată de România

	Măsuri actuale în România
Detectare	- Sesizări din partea personalului - Verificări prin sondaj - Rapoarte de inspecție ad-hoc

Verificarea datelor din surse multiple:

Verificarea datelor din surse multiple constituie o componentă esențială a oricărei strategii care urmărește identificarea EFC. În Marea Britanie, aceasta este sursa cea mai eficientă sub aspectul costurilor de generare a sesizărilor în scopul investigării suplimentare. Verificarea datelor din surse multiple nu implică integrarea bazelor de date.

Liniile telefonice gratuite:

O linie telefonică înregistrează reclamații de la publicul larg care sunt mai întâi evaluate și, în cazul în care se dovedesc credibile, aspectele prezentate sunt investigate de inspectorii sociali. În mai multe țări, liniile telefonice gratuite s-au dovedit a fi o modalitate eficientă sub aspectul costurilor de direcționare a inspecțiilor. România dispune deja de un astfel de sistem, operat de autoritatea fiscală (ANAF), unde pot fi raportate cazurile de fraudă și evaziune fiscală – acesta ar putea fi extins astfel încât să includă și fraudele din sistemul de asistență socială.

Sesizări din partea personalului:

Procedurile pentru personal în ceea ce privește raportarea suspiciunilor de EFC din sistem ar trebui analizate, standardizate și îmbunătățite. Acest lucru s-ar putea realiza sub forma unei linii telefonice de urgență sau a unei proceduri administrative prin intermediul căreia sesizările sunt transmise Direcției generale de inspecție socială. Evaluarea sesizărilor și inspecția dosarelor sau entităților relevante/asociate ar trebui să revină inspectorilor sociali.

Investigatori specializați, instruiți în domeniul fraudelor:

Inspectorii sociali sunt limitați ca număr și au fost supuși aceluiași reduceri de personal ca și celelalte sectoare ale administrației publice – cu toate acestea, ei au dovedit că pot reduce pierderile de resurse bugetare datorate erorilor, fraudei sau corupției din domeniul prestațiilor sociale. Asigurarea de personal, resurse, prerogative și informații suficiente în cadrul unităților pentru efectuarea inspecțiilor ar fi neutră din punctul de vedere al costurilor sau ar conduce la economii bugetare multiple față de costurile adiționale ale MMFPS.

Verificări pe bază de risc:

Inspecțiile recente efectuate cu privire la VMG și indemnizațiile pentru persoane cu handicap s-au dovedit a fi eficiente. Semnele de întrebare referitoare la diferențele dintre ariile de acoperire ale inspecțiilor și rezultatele verificărilor ar putea implica faptul că inspectorii sociali utilizează criterii de selecție diferite. Cu toate acestea, inspecțiile sociale ar putea fi mai bine direcționate:

- misiunile de inspecție ar trebui să se concentreze asupra prestațiilor sociale cu cel mai ridicat grad de risc de EFC;
- misiunile de inspecție ar trebui să vizeze riscuri specifice la care este expus sistemul de prestații sociale.

Inspecțiile generale asupra unei prestații sociale sunt probabil inevitabile la început însă, pe măsură ce Direcția generală de Inspecție Socială dobândește experiență pe baza constatărilor făcute, aceasta va viza în mod mai specific prestațiile, primăriile și grupurile de beneficiari care prezintă un grad ridicat de risc pentru sistemul de prestații sociale. În timp, Direcția generală de inspecție socială va elabora profiluri de risc, cum ar fi, de exemplu, caracteristicile beneficiarilor cu cea mai mare incidență a neregulilor constatate în cadrul inspecțiilor generale (a se vedea paragraful următor).

Măsurarea (monitorizarea) cu regularitate a riscurilor:

În prezent, nu există o evaluare sistematică a riscurilor la care este expusă integritatea sistemului de prestații sociale. Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale prin Direcția generală de inspecție socială vor crea o unitate centrală care să analizeze și să verifice rapoartele de inspecție existente și astfel să ajungă la profilurile acelor primării și acelor grupuri de solicitanți (pe criterii de vârstă, profesie, situație familială etc.) care prezintă cele mai crescute riscuri de comitere a EFC-urilor pe regiuni. Ulterior, riscurile pot fi ierarhizate în ordinea priorității iar aceste informații pot ajuta inspectorii sociali să își direcționeze activitățile de inspecție.

MMFPS va direcționa inspecțiile către acele programe care prezintă cel mai crescut risc de EFC. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- inspecțiile inițiale efectuate asupra tuturor programelor care prezintă riscuri de EFC, deoarece aceste programe vor genera probabil un volum mai mare de EFC-uri detectate și, astfel, se vor face economii substanțiale la bugetul de stat al României. Printre acestea se numără în special:
 - Prestațiile mari și mai generoase (de exemplu, indemnizația pentru creșterea copilului, care este o prestație generoasă - până la 3400 RON, de care o persoană poate beneficia timp de un an);
 - Prestațiile cu cerințe de eligibilitate complexe (de exemplu, toate programele de acordare a prestațiilor pe bază de mijloace: ajutorul social, alocațiile familiale, ajutoarele pentru încălzire) sau pentru care circumstanțele sunt dificil de verificat;
 - Prestațiile care oferă un flux de beneficii pe viitor, după determinarea eligibilității, fără recertificare (de exemplu, acordarea certificării de încadrare în grad de handicap, în anumite situații); și
 - Prestațiile cu mai puține sancțiuni; sau cele fără ori cu cerințe ocazionale de recertificare.
- Pe parcurs, se va trece la abordări bazate mai mult pe riscuri, utilizând informațiile referitoare la prestațiile de asistență socială, primăriile și grupurile de solicitanți care prezintă cel mai ridicat risc de EFC.

MMFPS va utiliza datele colectate în cadrul sistemului pentru efectuarea de verificări mai sistematice cu privire la EFC. Acest lucru necesită îmbunătățirea managementului informațiilor și a monitorizării și va permite o verificare a datelor din surse multiple mai sistematică prin utilizarea evidențelor fiscale, ale caselor de pensii, de șomaj și a celor de stare civilă, pentru a asista la prevenirea și detectarea EFC. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- obținerea accesului la bazele de date (de exemplu, compararea bazelor de date ale Ministerului, cum ar fi sistemul SAFIR, cu baza de date operată de autoritatea fiscală ANAF); cu asigurarea aderării la cadrele legislative aplicabile cu privire la datele cu caracter personal și la administrarea datelor (în speță, Legea nr. 677/2001);
- extragerea periodică a datelor din bazele de date (o dată pe lună sau pe trimestru);
- crearea unei capacități centrale în cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale sau al Direcției generale inspecției sociale care va efectua verificări încrucișate;
- întocmirea de sesizări pe baza verificărilor încrucișate;
- transmiterea sesizărilor la personalul care lucrează cu publicul (inspectorii sociali din regiuni);
- investigarea sesizărilor (inspectorii sociali).

MMFPS va asigura resurse și atribuții corespunzătoare Direcției generale de inspecție socială în scopul detectării și abordării fraudelor. Inspectorii sociali dețin o funcție esențială în combaterea EFC. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- asigurarea de personal și resurse suficiente;
- acordarea de prerogative legale inspectorilor sociali de a investiga cazurile potențiale de fraudă sau corupție;
- garantarea faptului că mandatul inspectorilor sociali este clar și înțeles corect de către publicul larg; și
- diseminarea informațiilor în cadrul administrației guvernamentale astfel încât să le dea posibilitatea inspectorilor sociali să instituie un regim de inspecție detaliat și orientat.

3. Descurajarea erorilor, fraudei și corupției:

Tabel 3: Abordarea actuală adoptată de România

	Măsuri actuale în România
Descurajare	- Sancțiuni limitate care sunt aplicate ocazional

Sanțiuni adecvate (penalizări, urmăriri penale, confiscarea bunurilor)

Sanțiunile constituie o componentă esențială a unei politici de descurajare. Sanțiunile actuale din România nu fac o diferențiere specifică între erori, fraude și corupție – totuși, acestea sunt concepte fundamental diferite și ar trebui abordate în moduri diferite. Ca urmare, este dificil să se stabilească culpa unei părți și să se aplice sancțiuni eficiente. Puterea inspectorilor sociali se limitează la stoparea plăților unei prestații; rar sunt acordate și amenzi. Este important ca cei care săvârșesc EFC-uri să fie sancționați corespunzător, fapt care necesită un cadru legal solid și voință politică și administrativă de a aplica sancțiuni.

MMFSP va asigura o descurajare adecvată. Printre astfel de acțiuni s-ar putea număra:

- prevederea clară și vizibilă pe formularele de cerere sau pe pagina de internet a faptului că fraudarea sistemului de prestații sociale constituie o contravenție/infracțiune;
- armonizarea legislației secundare actuale și introducerea de definiții unitare în cadrul întregului sistem de prestații sociale;
- instruirea personalului cu privire la noile definiții și la legislație;
- aplicarea de sancțiuni împotriva beneficiarilor care au comis fraude (de exemplu, prin darea de declarații false);
- recuperarea plăților în exces de la beneficiarii eligibili care au primit un quantum prea mare de prestații sociale, prin reducerea prestațiilor viitoare ale acestora, sau de la beneficiarii neeligibili, prin stabilirea unui grafic de rambursare;
- sesizarea organelor de urmărire penală în cazurile grave. Legislația ar trebui să ofere instrucțiuni clare cu privire la sesizarea organelor de urmărire penală în funcție de gravitatea infracțiunii sau de valoarea prestației primite de o persoană fără ca aceasta să fie eligibilă.
- aplicarea de sancțiuni administrative în cazurile mai puțin grave gestionate de inspectorii sociali.

Definiții:

Prezenta strategie utilizează următoarele definiții ale EFC recunoscute la nivel internațional:

Eroare – se referă la *greșeli neintenționate săvârșite de solicitanți* (erori ale clienților) sau de către personalul angajat în cadrul birourilor de asistență socială (erori oficiale). Unele dintre cauzele care duc la comiterea de erori sunt lipsa de pregătire a personalului, incapacitatea sistemului de a procesa sau achita solicitările de prestații sociale și, încă o dată, complexitatea sistemului de prestații sociale, care se traduce prin faptul că atât clienții cât și personalul pot face greșeli pe parcursul acestor procese complexe sau complicate.

Frauda – se referă la un *comportament intenționat adoptat de solicitantul de prestații sociale*, în vederea fraudării sistemului de prestații sociale. Principalele motive care duc la comiterea de fraude sunt determinate de solicitanții de prestații sociale care sunt incorecți în mod deliberat la completarea formularelor de prestații, solicitanții care exploatează în mod deliberat sistemul prin furnizarea unei identități false, precum și complexitatea sistemului de prestații sociale, care oferă solicitanților posibilități și stimulente de fraudare a sistemului.

Corupția – se referă la o *tentativă intenționată* a personalului angajat de a exploata sistemul de protecție socială. În multe țări, corupția este considerată un risc minor, datorită măsurilor de integritate stabilite în cadrul sistemului de procesare și plată a prestațiilor (de exemplu, separarea funcțiilor și sistemele computerizate). Acest risc este probabil mai ridicat în țările cu sisteme mai subrede de audit, supraveghere și control și cu salarii relativ mici ale lucrătorilor din cadrul sistemului de asistență socială.

Anexa 5: Istoricul asistenței sociale din România

În dezvoltarea asistenței sociale în România se poate vorbi despre trei etape importante:

Prim etapă, până în 1989:

- a. asistența socială nu era recunoscută ca parte a sistemului de protecție socială, bunăstarea sau asigurarea condițiilor de trai fiind realizată prin propriile eforturi, de fiecare persoană în parte, existența veniturilor din muncă fiind suportul necesar și suficient;
- b. în această perioadă statul s-a preocupat de copiii din familiile cu venituri reduse acordând o alocație pentru copii în funcție de veniturile familiei și de rangul copilului (primul, al doilea, al treilea...);
- c. se acordau unele beneficii financiare pentru femeile care au născut mai mult de 3 copii, beneficii stabilite pe toată durata vieții acestora;
- d. pentru persoanele vârstnice fără venituri se instituie un ajutor social trimestrial;
- e. se înființează și chiar se dezvoltă centrele rezidențiale pentru copiii orfani ori abandonți;
- f. se creează o rețea de centre pentru persoanele cu diverse afecțiuni care determinau incapacitate de muncă (cu handicap), precum și pentru vârstnicii lipsiți de susținători legali.

A doua etapă, 1990-2000:

- g. asistența socială devine un domeniu important care se adresează categoriilor de populație vulnerabilizate de perioada de tranziție, perioadă caracterizată de șomaj, sărăcie, evoluții economice negative care nu au putut fi gestionate corespunzător;
- h. apare prima modificare majoră în domeniu reprezentată de introducerea în anul 1993 a alocației de stat pentru copii ca prestație universală acordată tuturor, în același quantum, indiferent de veniturile familiei și rangul copilului;
- i. tot în aceeași perioadă se stabilește primul sistem agregat de protecție a persoanelor cu handicap și de încadrare în muncă a acestora;
- j. în 1995 apare prima lege care reglementează acordarea ajutorului social pentru persoanele și familiile fără venituri;
- k. din 1997 se pun bazele unui sistem consolidat de protecție a copiilor și de acordare a alocațiilor familiale;
- l. se înființează și se dezvoltă Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Handicap, inițial în subordinea directă a Guvernului, mai apoi în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

A treia etapă, după 2000:

- m. începând cu anul 2001 se pun bazele reformei în domeniu și apare prima lege-cadru a sistemului național de asistență socială, lege modificată în anul 2006.
- n. sub raport instituțional, coordonarea sistemului de asistență socială revine Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Acesta elaborează politica de asistență socială și promovează drepturile familiei, copilului, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și ale oricăror alte persoane aflate în nevoie.
- o. pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, la nivelul autorităților administrației publice locale sunt înființate și organizate servicii publice de asistență socială. Aceste servicii elaborează și implementează strategiile și planurile de acțiune la nivel județean, în concordanță cu strategiile și planurile naționale de acțiune în domeniu, precum și cu programul propriu de dezvoltare comunitară, identifică nevoile sociale ale comunității și le soluționează în condițiile legii.
- p. se reglementează, prin lege, modul de organizare și funcționare a sistemului de servicii sociale, precum și tipologia serviciilor sociale (clasificate într-un nomenclator care cuprinde 50 de tipuri de servicii), procesul de acordare a serviciilor sociale,

descentralizarea responsabilităților privind înființarea și administrarea serviciilor sociale și stabilirea clară a obligațiilor autorităților administrației publice locale de a dezvolta și diversifica gama serviciilor sociale în funcție de nevoile identificare ale comunității; pentru asigurarea respectării drepturilor beneficiarilor de servicii sociale se elaborează standardele de calitate aferente fiecărui tip de serviciu și se reglementează procedura de acreditare a furnizorilor de servicii sociale - instrument principal de asigurare a calității minime în acordarea serviciilor sociale și înregistrarea acestora în registrul național ținut de MMFPS accesibil publicului. La această dată figurează în Registrul electronic al serviciilor sociale 2635 de furnizori (publici și privați), acreditați pentru un număr de peste 5768 de servicii sociale.

- q. în vederea realizării unei rețele naționale de servicii sociale, s-a elaborat Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale aprobată prin hotărâre a Guvernului care, pe lângă analiza oportunităților și obstacolelor din sistem, cuprinde Planul de acțiune pe perioada 2006-2013 structurat pe obiective generale, obiective specifice, responsabilități și termene precise, principalele rezultate așteptate fiind: a) punerea bazelor sistemului național de servicii sociale, până în anul 2007; b) crearea infrastructurii necesare susținerii unui sistem real de servicii sociale - până în anul 2009; c) asigurarea unei rețele naționale de servicii sociale, echitabil distribuită, performantă, accesibilă tuturor potențialilor beneficiari, până în anul 2013.
- r. se dezvoltă prestațiile sociale și serviciile sociale înregistrându-se o importantă creștere cantitativă, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale gestionând, în prezent, un număr de aproximativ 14 prestații sociale, reglementate prin acte normative speciale. Bugetul destinat acestor prestații a fost majorat corespunzător, astfel că în anul 2010 a fost bugetată suma de 9,04 miliarde lei, față de numai 1,4 miliarde lei în 2004.
- s. până în anul 2013 continuă să se diversifice instrumentele de accesare a fondurilor publice de către furnizorii privați prin diverse instrumente de contractare, cum ar fi, spre exemplu, externalizarea serviciilor sociale publice către furnizorii privați.

Deși după 1989, în domeniul asistenței sociale, în România s-au înregistrat progrese semnificative, totuși sistemul nu răspunde deplin cerințelor și exigențelor atât de stabilitate socială și susținere a celor mai defavorizate categorii, cât și de eficiență administrativă și bugetară.

Ținând cont de obiectivele fundamentale ale Uniunii Europene, respectiv combaterea excluziunii sociale, promovarea justiției sociale și a drepturilor fundamentale ale omului, obiective ce au condus la elaborarea Strategiei Europa 2020 și pe care România, ca stat membru și le-a asumat, se impune o reformă a întregului sistem de asistență socială.

Prin țintele europene asumate, România s-a angajat să lupte împotriva sărăciei și excluziunii sociale, atât prin promovarea unei creșteri economice durabile și prin ocuparea forței de muncă, dar și prin asigurarea unei protecții sociale moderne și eficiente. Iar o protecție socială modernă și eficientă înseamnă realizarea unei construcții formate din: ocuparea forței de muncă, sănătate, locuire, educație și asistență socială.

De aceea, asistența socială, ca ultimă plasă de siguranță menită să asigure protecția păturii celei mai defavorizate, are nevoie de o reformă inovatoare, alcătuită dintr-un set de politici familiale, politici de luptă împotriva sărăciei, dar și politici adecvate pentru persoane cu dizabilități și persoane vârstnice.

Anexa 6: Principiile strategiei de reformă în domeniul asistenței sociale

- a) **universalitatea**, potrivit căruia fiecare persoană are dreptul la prestații și servicii sociale în condițiile prevăzute de lege;
- b) **respectarea demnității umane**, potrivit căruia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității;
- c) **solidaritatea socială**, potrivit căruia comunitatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, pentru menținerea și întărirea coeziunii sociale;
- d) **parteneriatul**, potrivit căruia autoritățile administrației publice centrale și locale cooperează în vederea acordării prestațiilor și serviciilor sociale;
- e) **subsidiaritatea**, potrivit căruia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- f) **transparența**, potrivit căruia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;
- g) **complementaritatea și promovarea dreptului la participare**, conform căruia la stabilirea dreptului la prestații sociale se are în vedere și recomandarea accesării serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate pentru fiecare persoană și este promovată participarea la deciziile și acțiunile care le afectează viața, a tuturor beneficiarilor de prestații și servicii sociale;
- h) **eficiența**, potrivit căruia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;
- i) **simplificarea administrativă**, potrivit căruia se stabilește ansamblul demersurilor destinate să faciliteze formalitățile administrative în vederea accesului la prestații și servicii sociale de către persoanele aflate într-o situație de vulnerabilitate;
- j) **echitatea**, potrivit căruia se asigură accesul cetățenilor aflați într-o situație de vulnerabilitate, la sistemul de asistență socială;
- k) **focalizarea**, potrivit căruia sistemul de asistență socială, cuprinzând beneficiile și serviciile sociale se concentrează pe nevoile persoanelor aflate într-o situație de vulnerabilitate.